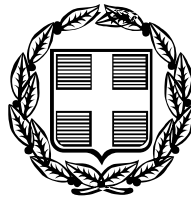

02018202312050024

24947

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1820

23 Δεκεμβρίου 2005

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 113707

Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 5387/8.10.2001 Απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που ορίζει το «Σύστημα Διαχείρισης, Παρακολούθησης, Αξιολόγησης και Ελέγχου Ενεργειών παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών συγχρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) στο πλαίσιο του Γ' Κ.Π.Σ. (2000-2006)», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 112810/18.6.2002 ΚΥΑ (ΦΕΚ 785/Β/26.6.2002).

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).
2. Το άρθρο 10 του ν. 3227/2004 (ΦΕΚ 31/Α /9.2.2004) «Μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας και άλλες διατάξεις».
3. Το άρθρο 44 του ν. 2972/2001 (ΦΕΚ 291/Α/27.12.2001) «Εκσυγχρονισμός της οργάνωσης και της λειτουργίας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλες διατάξεις».
4. Τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 2150/94 (ΦΕΚ 98Α) «Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και άλλες διατάξεις».
5. Το ν. 2860/2000 «Διαχείριση, Παρακολούθηση και έλεγχος του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 251Α/14.11.2000), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 του ν. 3193/2003 (ΦΕΚ 266 Α/20.11.2003) και την παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 3260/2004 (ΦΕΚ Α 151/6.8.2004).
6. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» και τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα που εντάσσονται στο Γ ΚΠΣ.
7. Τους επιδιωκόμενους στόχους, τις προτεραιότητες, τις κατευθύνσεις και τα αποτελέσματα, όπως περιγράφονται στα ανωτέρω Επιχειρησιακά Προγράμματα κατόπιν και των ενδιάμεσων αναθεωρήσεων αυτών.
8. Τα Συμπληρώματα Προγραμματισμού των ανωτέρω Επιχειρησιακών Προγραμμάτων όπως αυτά εγκρίνονται και τροποποιούνται.

9. Το ν. 2874/2000 «Πρώθηση στην απασχόληση και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ 286 Α/29.12.2000).

10. Τις διατάξεις του π.δ. 368/1989 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας» (ΦΕΚ 163/Α).

11. Το π.δ. 81/20.3.2002 (ΦΕΚ 57, τ.Α' 21.32002) «Συγχώνευση των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών».

12. Την κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών με Α.Π. 37930/ΔΙΟΕ 1264 (ΦΕΚ Β' 1432/14.10.2005) «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών».

13. Τις διατάξεις του Άρθρου 18 παρ. 3 & 4 του ν. 2224/1994 «Ρύθμιση Θεμάτων Εργασίας, συνδικαλιστικών δικαιωμάτων κ.λπ.» (ΦΕΚ 112/Α).

14. Το π.δ. 186/1992 «Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων».

15. Τον κανονισμό (ΕΚ) 994/98 του Συμβουλίου της 7ης Μαΐου 1998, για την εφαρμογή των άρθρων 92 & 93 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιες κρατικών ενισχύσεων.

16. Τον κανονισμό (ΕΥΡΑΤΟΜ, ΕΚ) υπ' αριθμ. 2185/1996 του Συμβουλίου της 11ης Νοεμβρίου 1996 σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες.

17. Τον κανονισμό (ΕΥΡΑΤΟΜ, ΕΚ) υπ' αριθμ. 2988/1995 του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

18. Τον κανονισμό (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1159/2000 της Επιτροπής της 30ης Μαΐου 2000 για τις δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας που πρέπει να αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη σχετικά με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων.

19. Τον υπ' αριθμ. 1260/1999 κανονισμό του Συμβουλίου της 21.6.1999 «περί γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία».

20. Τον κανονισμό (ΕΚ) υπ' αριθμ. 2204/2002 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 12ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις για την απασχόληση».

21. Τον κανονισμό (ΕΚ) υπ' αριθμ. 448/2004 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 10ης Μαρτίου 2004 για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1685/2000 ο οποίος θε-

σπίζει λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1260/1999 του Συμβουλίου, όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών σχετικά με τις ενέργειες που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία, και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1145/2003»

22. Τον κανονισμό (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1105/2003 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 26ης Μαΐου 2003 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1260/1999 περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία»

23. Τον κανονισμό (ΕΚ) υπ' αριθμ. 448/2001 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 2ας Μαρτίου 2001 για την θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού υπ' αριθμ. 1260/1999 του Συμβουλίου όσον αφορά τη διαδικασία διενέργειας δημοσιονομικών διορθώσεων στην παρέμβαση που χορηγείται στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων»

24. Τον κανονισμό (ΕΚ) υπ' αριθμ. 438/2001 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 2ας Μαρτίου 2001 για την θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού υπ' αριθμ. 1260/1999 του Συμβουλίου όσον αφορά τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων»

25. Τον κανονισμό (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1685/2000 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 28ης Ιουλίου 2000 για την θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1260/1999 του Συμβουλίου όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών των ενεργειών που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία»

26. Τον κανονισμό 1784/99 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12/7/99 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

27. Την υπ' αριθμ. Ε (2000)3405/28.11.2000 Απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που αφορά την έγκριση του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για τις κοινοτικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις στις περιφέρειες που υπάγονται στο στόχο αριθμ. 1 στην Ελλάδα και ειδικότερα το Κεφ.4 παρ. 3.1. περί αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για το συντονισμό των παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στον τομέα της απασχόλησης.

28. Τις αποφάσεις της Ε.Ε. με τις οποίες εγκρίθηκαν τα Επιχειρησιακά προγράμματα του ΚΠΣ 2000-2006, που εμπεριέχουν πόρους ΕΚΤ.

29. Την υπ' αριθμ. 107900/16.3.2001 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 599/τ.Β/21.5.2001), περί σύστασης και λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 190619/19.11.2003 (ΦΕΚ 1700 Β/19.11.2003) όμοια Απόφαση

30. Την υπ' αριθμ. 112501/9.11.2004 (ΦΕΚ 1690/Β/15.11.2004) απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας με θέμα «Σύστημα Διαχείρισης του Ενιαίου Μητρώου Αξιολογητών (Ε.Μ.Α.)» του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (σε αντικατάσταση των με αριθμό 106543/16.4.1998, 11531/18.6.1999 και 4032/26.07.2001 Αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων) όπως ισχύει.

31. Την υπ' αριθμ. 113665/ 29.8.2002 (ΦΕΚ 1185/Β'/12.9.2002) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας με θέμα «Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης Ελέγχου - Διαδικασία Εφαρμογής των Δράσεων στα πλαίσια των Μέτρων Ολοκληρωμένες

Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης - Ε.Κ.Τ. των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) κατά το Γ' ΚΠΣ, που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.)», όπως ισχύει.

32. Την υπ' αριθμ. 110505/ 10.2.2003 (ΦΕΚ 216/Β/2003) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης Ελέγχου - Διαδικασία Εφαρμογής των Δράσεων στα πλαίσια των Μέτρων Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Ανάπτυξης Ορεινών / Μειονεκτικών περιοχών - Ε.Κ.Τ. των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) κατά το Γ' ΚΠΣ, που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.)», όπως ισχύει.

33. Την υπ' αριθμ. 112852 (ΦΕΚ 786/Β'/ 26.6.2002) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας με θέμα «Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης Ελέγχου - Διαδικασία Εφαρμογής των Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων στα πλαίσια του Μέτρου «Τοπικές Πρωτοβουλίες για την Απασχόληση», των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) κατά το Γ' ΚΠΣ, που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.)», όπως ισχύει.

34. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση.

35. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση.

36. Τις Οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής του ΚΠΣ περί κριτηρίων και κανόνων επιλεξιμότητας δαπανών και λογιστικής παρακολούθησης στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ.

37. Την ισχύουσα Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία που αναφέρεται στην υλοποίηση και διαχείριση προγραμμάτων

38. Την με Α.Π. 112810/18.6.2002 (ΦΕΚ 785/Β/26.6.2002) ΚΥΑ περί «Τροποποίησης της υπ' αριθμ. 5387/8.10.2001 απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που ορίζει το «Σύστημα Διαχείρισης, Παρακολούθησης, Αξιολόγησης και Ελέγχου Ενεργειών παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών συγχρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) στο πλαίσιο του Γ' Κ.Π.Σ. (2000-2006)».

39. Την ανάγκη τροποποίησης του ενιαίου συστήματος διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ελέγχου των συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΚΤ ενεργειών παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, που ορίστηκε με τις ανωτέρω αναφερόμενες αποφάσεις, με το οποίο θα καθορίζονται οι όροι, τα δικαιολογητικά, τα παραστατικά στοιχεία και οι λοιπές υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούνται από τους φορείς υλοποίησης των ενεργειών αυτών.

40. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Την τροποποίηση υπ' αριθμ. 112810/18.6.2002 ΚΥΑ (ΦΕΚ 785/Β/26.6.2002) και την αντικατάστασή της ως ακολούθως:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Α. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση ενισχύει τις πολιτικές που προωθούν τη βελτίωση της ικανότητας της επαγγελματικής ένταξης, με ιδιαίτερη

έμφαση την προώθηση των ίσων ευκαιριών για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

Στη Σύνοδο Κορυφής της Λισσαβόνας το 2000 τέθηκε ο νέος στρατηγικός στόχος έτσι ώστε «να καταστεί η Ευρώπη η πλέον ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία που θα βασίζεται στη γνώση, ικανή να προσφέρει βιώσιμη ανάπτυξη, με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή». Για την επίτευξη του στόχου αυτού απαιτείται μια στρατηγική που αποβλέπει στον εκσυγχρονισμό του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου, με επένδυση στον άνθρωπο και με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Οι νέες προκλήσεις που απορρέουν από το δραστικό μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας, επιδρούν στην επαγγελματική και ιδιωτική ζωή όλων. Οι ίδιες αυτές προκλήσεις όμως προσφέρουν και πολλές δυνατότητες. Τα άτομα που αντιμετωπίζουν ανισότητες και είναι κοινωνικά αποκλεισμένα πλήττονται περισσότερο από τις γρήγορες αλλαγές που επιτελούνται στην οικονομία και στην κοινωνία της γνώσης. Έτσι είναι περισσότερο ευάλωτα στην αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών, αλλά και στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι προκλήσεις.

Για την άρση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν, η δυνατότητα εκπαίδευσης και κατάρτισης καθ'όλη τη διάρκεια της ζωής δρα ως παράγοντας που συντελεί στην επιτυχή μετάβαση προς την οικονομία και την κοινωνία που βασίζεται στη γνώση. Στην κοινωνία που βασίζεται στη γνώση εκτός από την ανάπτυξη νέων βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την ενεργό συμμετοχή στο κοινωνικό γίγνεσθαι, είναι απαραίτητη η ανάπτυξη ορισμένων κοινωνικών δεξιοτήτων όπως η αυτοπεποίθηση, η προσαρμοστικότητα και ο επαναπροσανατολισμός του ατόμου στις νέες απαιτήσεις της οικονομίας και της κοινωνίας, η επικοινωνία και η συνεργατικότητα, η διακινδύνευση για την ανάληψη πρωτοβουλιών. Οι δεξιότητες αυτές αποκτούν όλο και περισσότερη αξία, επειδή οι άνθρωποι θα πρέπει να δρουν πολύ περισσότερο αυτόνομα από ό,τι στο παρελθόν, αλλά παράλληλα θα πρέπει να αναπτύσσουν δεξιότητες συλλογικής εργασίας.

Για την προώθηση των πολιτικών που αφορούν την αντιμετώπιση των ανισοτήτων και των διακρίσεων και την πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού, η χώρα μας έχει καθιερώσει σειρά μέτρων και ενεργειών.

Στο πεδίο πολιτικής 2 του Γ' ΚΠΣ της χώρας μας, προβλέπεται «η προώθηση των ίσων ευκαιριών για όλους όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά εργασίας με ιδιαίτερη έμφαση σε όσους απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό». Συγκεκριμένα στο πλαίσιο αυτού του πεδίου πολιτικής το ΕΚΤ δίδει προτεραιότητα:

- Στη διασφάλιση της καλύτερης πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες, όπως η εκπαίδευση, η κατάρτιση, η διαβίωση μάθηση, η προώθηση στην απασχόληση.
- Στην ανάπτυξη ειδικών μέτρων που διευκολύνουν τη στήριξη ατόμων που απειλούνται με αποκλεισμό, ώστε να ξεπεράσουν τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν για την πλήρη συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας.
- Στην καταπολέμηση άμεσων και έμμεσων διακρίσεων που αντιμετωπίζουν οι μη προνομιούχες ομάδες στην αγορά εργασίας, μέσω της εκπόνησης μιας σειράς

μέτρων επίλυσης του προβλήματος συμπεριλαμβανομένων, όπου απαιτείται, ακόμη και νομοθετικών μέτρων.

Για την προώθηση των προτεραιοτήτων αυτών, το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας έχει οριστεί συντονιστής όλων των συναφών δράσεων που εντάσσονται στο πεδίο πολιτικής 2.

Επίσης το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας είναι ο συντονιστής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την κοινωνική ενσωμάτωση που έχει στόχο το συντονισμό των πολιτικών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Το παρόν Σύστημα Διαχείρισης Παρακολούθησης Ελέγχου και Αξιολόγησης εφαρμόζεται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα που έχουν δράσεις που απευθύνονται στις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες του πληθυσμού και συγκεκριμένα:

1. Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση 2000-2006».

i. στον άξονα προτεραιότητας 2, όπου παρέχονται δυνατότητες για την ανάπτυξη κοινωνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων των ευπαθών κοινωνικά ομάδων του πληθυσμού με στόχο την ένταξη τους στην αγορά εργασίας.

Στο μέτρο 2.1. του Επιχειρησιακού Προγράμματος, όπου παρέχονται οι δυνατότητες για την προετοιμασία του ανέργου, ώστε να συμπληρώσει τυχόν κενά αρχικής εκπαίδευσης που υπάρχουν, καθώς επίσης προβλέπεται η ανάπτυξη Σχεδίων Δράσης που στοχεύουν στην κοινωνική ενσωμάτωση.

Για την προκατάρτιση - προετοιμασία αναπτύσσονται προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, επαγγελματικής ορολογίας καθώς και προγράμματα αλφαριθμητισμού (γραφική, ανάγνωση, αριθμητική).

Για τις Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες προβλέπεται δέσμη ενεργειών που συμβάλλουν στην ενδυνάμωση και εμπύχωση του ατόμου, στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και στην πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού. Οι Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες θα παρέχονται σε συνεχή βάση και θα συνδέονται με τα προγράμματα προετοιμασίας καθώς και με προγράμματα κατάρτισης εάν αυτό κρίνεται αναγκαίο αλλά θα μπορούν να λειτουργούν και σαν ολοκληρωμένα Σχέδια Δράσης ανεξάρτητα από την κατάρτιση. Οι ενέργειες αυτές στοχεύουν στην προετοιμασία του ατόμου για την ένταξή του σε προγράμματα κατάρτισης του «γενικού πληθυσμού», εφαρμόζοντας την αρχή του mainstreaming. Η εφαρμογή της πολιτικής για την απασχόληση στηρίζεται στην εξατομικευμένη προσέγγιση των ανέργων ώστε να επιλέγονται τα πλέον κατάλληλα μέτρα για τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε ατόμου και ιδιαίτερα για τα άτομα που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό.

ii. Στο Μέτρο 2.3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ολοκληρωμένες παρεμβάσεις υπέρ ειδικών μειονεκτούσων ομάδων και υπέρ των ανέργων σε περιοχές ή τομείς υψηλής ανεργίας», όπου θα αναπτυχθούν υποχρεωτικά δράσεις Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, στα πλαίσια εταιρικής σχέσης, και συμπληρωματικά με τις ενέργειες προετοιμασίας (προκατάρτισης) ή κατάρτισης.

iii. στον άξονα προτεραιότητας 5, (Μέτρο 5.3) όπου παρέχονται εξειδικευμένες ενέργειες Συνοδευτικών

Υποστηρικτικών Υπηρεσιών για γυναίκες που απειλούνται ή αντιμετωπίζουν κοινωνικό αποκλεισμό από την αγορά εργασίας. Οι «θετικές» αυτές δράσεις υπέρ των γυναικών στηρίζονται στην εξατομικευμένη προσέγγιση και αποσκοπούν στην προώθηση των ίσων ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων.

2.Στα Μέτρα των Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων των «Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» όπου προβλέπονται σχετικές δράσεις Συμβουλευτικής και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών.

Β. ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΆΛΛΑ ΜΕΤΡΑ

Πέραν των αναφερομένων εφαρμογών οι Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες παρουσιάζουν συνέργεια και με άλλα μέτρα του Ε.Π. «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση», όπως:

Με το Μέτρο 3 τον άξονα προτεραιότητας 1, όπου παρέχεται η δυνατότητα σε άτομα των κοινωνικά ευπαθών ομάδων, εφαρμόζοντας την αρχή του mainstreaming, να βελτιώσουν και να προσαρμόσουν τις δεξιότητές τους στις νέες συνθήκες και ανάγκες της αγοράς εργασίας συμμετέχοντας σε προγράμματα κατάρτισης ανέργων.

Με το Μέτρο 2,2, όπου αναπτύσσονται δράσεις Προώθησης της Απασχόλησης στην Αγορά Εργασίας μέσω των προγραμμάτων επιχορήγησης Νέων Θέσεων Εργασίας και Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών.

Με το Μέτρο 2 του άξονα προτεραιότητας 1 όπου θα αναπτυχθούν οι μηχανισμοί για την εξατομικευμένη προσέγγιση των ευπαθών κοινωνικά ομάδων του πληθυσμού από τις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης (Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης, Γραφεία Εργασίας κλπ.).

Άρθρο 1 Ειδικό Στόχο

Ως ειδικοί στόχοι του συστήματος τίθενται:

- Η αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες
- Η θέσπιση ποιοτικών κριτηρίων αξιολόγησης
- Η προσαρμογή της διαχείρισης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των παρεχόμενων υπηρεσιών στις απαιτήσεις του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.- Υ.ΠΟΙ.Ο.)
- Η ανάπτυξη και ενεργοποίηση των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων καθώς και άλλων φορέων που δραστηριοποιούνται στην παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών
- Η ανάπτυξη δικτύων που ενισχύουν την κοινωνική συνοχή
- Η ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων προσέγγισης
- Η ομογενοποίηση της εφαρμογής ενεργειών υποστήριξης, ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο όλων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ΄ ΚΠΣ

Άρθρο 2 Ορισμοί

Ως Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες (ΣΥΥ), ορίζεται κάθε ενέργεια ή δέσμη ενεργειών, που συμβάλλει στην ενδυνάμωση και την εμπύχωση του ατόμου, καθώς και την ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση όλου του κοινωνικού ιστού, ώστε να επιτευχθεί η κοινωνική

και η εργασιακή ενσωμάτωση των ατόμων που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό.

Ως Ενδυνάμωση, νοείται η διαδικασία μέσα από την οποία κάθε άτομο μπορεί να χειρίζεται τον εαυτό του με τρόπο αυτοδύναμο, να επικοινωνεί δημιουργικά και αποτελεσματικά με τους άλλους συμμετέχοντες στο ίδιο κοινωνικό σύνολο και να συμμετέχει ενεργά στην αγορά εργασίας και στο ευρύτερο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Ως Εμπύχωση, νοείται η ανάπτυξη της δημιουργικής έκφρασης και των δεξιοτήτων μέσα από σχέσεις που βασίζονται στη συνεργασία, την πρωτοβουλία, την αμοιβαία εμπιστοσύνη. Εμπύχωση είναι, ακόμα, η κινητοποίηση μιας ομάδας προς την κατεύθυνση ενός στόχου, η προσέγγιση του οποίου σηματοδοτεί την ενεργητική παρουσία της ομάδας στην κοινωνία.

Πρόταση / Σχέδιο Δράσης είναι το σύνολο των παρεμβάσεων σε μία διοικητική Περιφέρεια, που απευθύνεται σε μία ή περισσότερες ευπαθείς κοινωνικά ομάδες και εφαρμόζεται σε μία ή περισσότερες περιοχές της Περιφέρειας.

Τελικοί Αποδέκτες ορίζονται οι φορείς υλοποίησης Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών. Ως Έργο ορίζεται η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που εκδίδεται από τον Τελικό Δικαιούχο.

Υποέργο είναι κάθε Πρόταση/ Σχέδιο Δράσης που υποβάλλεται από τους Τελικούς Αποδέκτες.

Άρθρο 3

Ωφελούμενοι Ενεργειών Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών

Ωφελούμενοι των ενεργειών Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, είναι άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες του πληθυσμού.

Ειδικότερα :

- άτομα με αναπηρίες,
  - άτομα με ψυχικές ασθένειες που διαβιούν εκτός ιδρυμάτων,
  - παλιννοστούντες,
  - πρόσφυγες,
  - μετανάστες,
  - φυλακισμένοι,
  - αποφυλακισμένοι,,
  - ανήλικοι παραβάτες,
  - ειδικές πολιτισμικές ομάδες (π.χ. Τσιγγάνοι-Πομάκοι),
  - ειδικές κατηγορίες γυναικών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό,
  - Μακροχρόνια άνεργοι άνω των 45 ετών,
  - λοιπές κατηγορίες ανέργων σε περιοχές ή κλάδους υψηλής ανεργίας,
  - πρώην χρήστες ουσιών ή άτομα που βρίσκονται σε διαδικασία απεξάρτησης,
  - οροθετικοί
- λοιπές κατηγορίες ατόμων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.

Άρθρο 4

Στόχοι Ενεργειών Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών

Βασικός στόχος της Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών είναι η κοινωνική και εργασιακή προετοιμασία, η άρση των διακρίσεων, με ενδυνάμωση των ατόμων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας, προκειμένου μετά την ολοκλήρωση

της παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών να ενταχθούν σε μία ή περισσότερες παρεμβάσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης (π.χ. προκατάρτιση, κατάρτιση, απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, Νέες Θέσεις Εργασίας, Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες).

Με τις προβλεπόμενες δράσεις επιδιώκεται η ενεργοποίηση του ίδιου του ατόμου, ώστε να αναπτύξει δεξιότητες κοινωνικές και επαγγελματικές που είναι απαραίτητες για να ενσωματωθεί κοινωνικά και επαγγελματικά με τον υπόλοιπο πληθυσμό εφαρμόζοντας την πολιτική του mainstreaming. Με αυτό τον τρόπο προωθούνται μέτρα υπέρ της πρόληψης του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας και κατ' ακολουθία, του κοινωνικού αποκλεισμού.

Επίσης, επιδιώκεται η ανάπτυξη δικτύων για κοινωνική προσφορά και αλληλεγγύη.

Άρθρο 5 Περιγραφή Ενεργειών

Στο πλαίσιο Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, οι Τελικοί Αποδέκτες υποβάλλουν Πρόταση / Σχέδιο Δράσης, στο πλαίσιο σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, πλήρως εξειδικευμένο, χρονικά προσδιορισμένο, τεκμηριωμένο και αποτιμώμενο, επικεντρωμένο, εκεί που είναι αναγκαίο, σε συγκεκριμένη κοινωνικά ευπαθή ομάδα και σε παροχή οριζόντιας φύσης υπηρεσιών σε όσους κινδυνεύουν από κοινωνικό και οικονομικό αποκλεισμό στην περιοχή όπου αναπτύσσονται ενέργειες του συγκεκριμένου Σχεδίου Δράσης.

Στις εν λόγω Προτάσεις / Σχέδια Δράσης είναι απαραίτητο να αναπτυχθούν ενέργειες και των δύο κατωτέρω κατηγοριών καθώς και επιπλέον ενέργειες, που τυχόν κρίνονται απαραίτητες.

Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν οι δράσεις που έχουν άμεση σχέση με τις παρεχόμενες υπηρεσίες σε ομαδικό ή ατομικό επίπεδο και στοχεύουν στην ενδυνάμωση του ατόμου, καθώς και στην προετοιμασία για την ένταξη του στην αγορά εργασίας.

Οι ενέργειες αυτές είναι:

- η προσέγγιση - ενημέρωση - ευαισθητοποίηση - ενεργοποίηση των ωφελουμένων ώστε να συμμετάσχουν στη διαδικασία ένταξης,
- η συμβουλευτική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη, όπως τόνωση αυτοπεποίθησης, υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης της οικογένειας, διευκόλυνση της πρόσβασης σε Δημόσιες Υπηρεσίες, καλλιέργεια ικανοτήτων για ομαδική εργασία και επίλυση διαφορών στον εργασιακό χώρο κ.ο.κ.
- η ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων,
- ο εξειδικευμένος επαγγελματικός προσανατολισμός, καθώς και περαιτέρω καλλιέργεια και ανάπτυξη τυχόν υφισταμένων επαγγελματικών δεξιοτήτων,
- η διερεύνηση των ικανοτήτων, δεξιοτήτων, κλίσεων και ενδιαφερόντων των χρηστών,
- η πληροφόρηση για θεσμικά, εργασιακά καθώς και νομικής μορφής θέματα.
- οι τεχνικές ανεύρεσης εργασίας και η εισαγωγή στο απαιτούμενο εργασιακό ήθος,
- η σύνταξη βιογραφικού, η παρουσίαση εαυτού, η προετοιμασία για συνέντευξη με τον εργοδότη, η προσομοίωση σε εργασιακό περιβάλλον κ.ά.
- η υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και ιδιαίτερα

της γυναικείας (βοήθεια στην εκπόνηση επιχειρησιακού σχεδίου για τη δημιουργία επιχειρήσεων),

● η παρακολούθηση των επωφελούμενων τόσο, κατά τη διάρκεια κατάρτισής τους, όσο και κατά τη διάρκεια ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν δράσεις που έχουν άμεση σχέση με:

- την παρέμβαση του φορέα συνολικά στον πληθυσμό των ευπαθών ομάδων,
- την ανάπτυξη δικτύων με επιχειρήσεις, φορείς, κ.α.
- την ενεργοποίηση εθελοντών,
- την ενεργό συμμετοχή των ωφελουμένων στη διοργάνωση εκδηλώσεων κοινωνικού χαρακτήρα,
- την ανάπτυξη συστημάτων εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης που θα αναδεικνύει καλές πρακτικές των Σχεδίων Δράσης.

Και δράσεις που στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου, τη δημοσιότητα, την ανάπτυξη δικτύων, όπως:

- τη διοργάνωση ημερίδων / συνεδρίων,
- τη συλλογή, δημιουργία και διανομή έντυπου ενημερωτικού υλικού,
- την αναζήτηση και διάχυση πληροφοριών μέσω διαδικτύου,
- τις ανακοινώσεις και δημοσιεύσεις στον τοπικό τύπο και στα ΜΜΕ,
- τη συνεργασία με τοπικούς φορείς,
- τη συμμετοχή των φορέων σε εθνικά και διεθνή δίκτυα.

Άρθρο 6 Τελικοί Δικαιούχοι των Ενεργειών

Οι Τελικοί Δικαιούχοι των ενεργειών παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών σε κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ορίζονται στο Συμπλήρωμα Προγραμματισμού του αντίστοιχου Ε.Π.

Ως Τελικός Δικαιούχος, νοείται ο φορέας του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα που έχει την ευθύνη για την εκτέλεση των πράξεων. Όπου ως πράξη νοείται κάθε έργο ή δράση που εκτελείται από τους Τελικούς Δικαιούχους στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος.

Οι υποχρεώσεις των Τελικών Δικαιούχων προς την Διαχειριστική Αρχή, προβλέπονται στις διατάξεις εφαρμογής του κάθε Τομεακού ή Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Άρθρο 7 Τελικοί Αποδέκτες

Οι Τελικοί Αποδέκτες των συγχρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ενεργειών παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, προσδιορίζονται από τους Τελικούς Δικαιούχους κάθε πράξης ακολουθώντας τις οδηγίες που δίνονται από την αντίστοιχη Διαχειριστική Αρχή και το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού.

Οι Τελικοί Αποδέκτες ενεργειών παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» είναι οι εξής:

ι. Τα Κέντρα Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (ΚΕΣΥΥ) που πιστοποιήθηκαν από το ΕΚΕΠΙΣ και υλοποιή-

ησαν ενέργειες παροχής συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών στο Β΄ Κ.Π.Σ.

ii. Τα Εξειδικευμένα Κέντρα που πιστοποιήθηκαν από το ΕΚΕΠΙΣ και υλοποίησαν ολοκληρωμένα προγράμματα στο πλαίσιο του Ε.Π. «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας» στο Β΄ Κ.Π.Σ., για τις ομάδες που δραστηριοποιούνται και για το μεταβατικό διάστημα μέχρι το 2003.

iii. Οργανισμοί της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και Επιχειρήσεις των ΟΤΑ του άρθρου 277 επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα Δ.Κ.Κ. Επίσης, Διαδημοτικές Επιχειρήσεις και Αστικές Εταιρείες που έχουν συσταθεί από τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και διαθέτουν οργανωμένη υπηρεσία στην παροχή σχετικών ενεργειών.

iv. Φορείς του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. που τελούν υπό την εποπτεία του Δημοσίου, μη πιστοποιημένοι στο Β΄ Κ.Π.Σ., που έχουν δραστηριοποιηθεί στο παρελθόν έχοντας εφαρμόσει αποδεδειγμένα σχετικές δράσεις.

v. Τα Κέντρα Παροχής Υποστηρικτικών Υπηρεσιών που συγχρηματοδοτήθηκαν για τη σύσταση και λειτουργία τους από την Κοινοτική Πρωτοβουλία «Απασχόληση» ή από το Υποπρόγραμμα 5 του Ε.Π. «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας» ή άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα.

vi. Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κοινωνικού τομέα με εμπειρία στην παροχή συναφών υπηρεσιών που αποδεικνύεται από τη συμμετοχή τους στην υλοποίηση Εθνικών ή Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και γενικότερα τη δραστηριοποίησή τους, εντός της χώρας, σε ανάλογο τομέα.

vii. Κέντρα του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας (ΚΕΚΥΚ ΑΜΕΑ) εφόσον έχουν συσταθεί και είναι σε λειτουργία, μόνο για τα Άτομα με Αναπηρίες.

viii. Οργανώσεις - Σύλλογοι των ωφελουμένων που προβλέπονται στο άρθρο 3.

ix. Τα επαγγελματικά σωματεία των οποίων το καταστατικό προβλέπει την παροχή υπηρεσιών που περιγράφονται στο άρθρο 5.

x. Οι σύλλογοι γονέων ατόμων με νοητική υστέρηση καθώς και των ατόμων με ψυχικές ασθένειες που διαβιούν εκτός ιδρυμάτων. Στις περιπτώσεις αυτές, στο Καταστατικό των εν λόγω φορέων, απαιτείται διάταξη που να προβλέπει τη λειτουργία επιστημονικού συμβουλίου.

1. Οι παραπάνω Φορείς για να υποβάλλουν μεμονωμένα Πρόταση / Σχέδιο Δράσης, θα πρέπει να διαθέτουν τουλάχιστον Ζετή εμπειρία στην παροχή ενεργειών έτσι όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 5 της παρούσας Απόφασης και για άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, όπως περιγράφονται στο άρθρο 3 της παρούσας απόφασης.

Η εμπειρία αυτή είναι προϋπόθεση για την υποβολή Σχεδίων Δράσης ύστερα από σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, και αποδεικνύεται με:

- Επίσημα έγγραφα (εγκριτικές αποφάσεις, ενάρξεις υλοποίησης των προγραμμάτων κ.α.) που αποδεικνύουν τη συμμετοχή του Φορέα σε Ευρωπαϊκά ή Εθνικά Προγράμματα ή / και Κοινοτικές Πρωτοβουλίες υποστήριξης ευπαθών κοινωνικά ομάδων.

Οι ενέργειες / δράσεις που υλοποίησε ο Φορέας δεν θα πρέπει να έχουν (συνολικά) χρονική διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών κατά την τελευταία τριετία.

- Δημοσιεύματα ή επίσημα έγγραφα που αποδεικνύουν ότι ο Φορέας παρείχε, με τρόπο συστηματικό, τις υπηρεσίες που περιγράφονται στο Άρθρο 5, για τουλάχιστον 2 έτη κατά την τελευταία τριετία.

Δεν θεωρούνται ΣΥΥ και δεν προσμετρώνται για την τεκμηρίωση εμπειρίας, δραστηριότητες όπως η παροχή οικονομικών ή σε είδος βοηθημάτων, τα ΚΑΠΗ, το πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι», τα κέντρα ενημέρωσης κοινού κ.λπ

2. Στην περίπτωση που οι φορείς δε διαθέτουν την τριετή εμπειρία είναι υποχρεωτική η σύναψη συμφωνητικού συνεργασίας κατά προτεραιότητα με ΚΕΣΥΥ. Στις διοικητικές Περιφέρειες όπου δεν δραστηριοποιούνται ΚΕΣΥΥ είναι απαραίτητη η σύναψη συμφωνητικού συνεργασίας με Φορέα Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών που διαθέτει την ανωτέρω τριετή εμπειρία.

3. Ειδικά για τις ολοκληρωμένες παρεμβάσεις που προβλέπονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση - Άξονας 2, Μέτρο 2.3», οι Τελικοί Αποδέκτες θα καθορίζονται στις εκάστοτε προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Οι Υποχρεώσεις των Τελικών Αποδεκτών των ενεργειών παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών προς τον Τελικό Δικαιούχο καθορίζονται από:

- Τα Συμπληρώματα Προγραμματισμού των επιμέρους Τομέων και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

- Τις απαιτήσεις του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του ΚΠΣ (Ο.Π.Σ./ ΥΠ.ΟΙ.Ο.).

- Την ηλεκτρονική διασύνδεση των Φ.Π.Σ.Υ.Υ. με το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας για την παρακολούθηση των ωφελουμένων.

- Τις γενικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενιαίο Σύστημα Διαχείρισης Ενεργειών παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (ΕΣΔ παροχής ΣΥΥ).

- Πέραν των ανωτέρω, ο Τελικός Δικαιούχος δύναται, στις εκάστοτε προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος και οδηγούς εφαρμογής, να καθορίζει τις λεπτομερέστερες ρυθμίσεις που θα εξειδικεύουν τις γενικές διατάξεις του ΕΣΔ παροχής ΣΥΥ.

Άρθρο 8

Διαδικασία Επιλογής των Ωφελουμένων

Μετά την έγκριση των Προτάσεων / Σχεδίων Δράσης, ο Τελικός Δικαιούχος προβαίνει σε δημοσίευση των αποτελεσμάτων προκειμένου να ενημερωθούν οι ενδιαφερόμενοι, οι Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης (ΚΠΑ, Γραφεία Εργασίας κλπ.) και το ευρύ κοινό, σχετικά με τους φορείς υλοποίησης (Τελικούς Αποδέκτες), τις περιοχές που θα αναπτυχθούν οι σχετικές δράσεις, το είδος και το περιεχόμενο των δράσεων, καθώς και τη διαδικασία συμμετοχής των ωφελουμένων όπως αυτή περιγράφεται ακολούθως.

Ο ενδιαφερόμενος προσέρχεται στις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης του ΟΑΕΔ, όπου κατ' αρχήν γίνεται καταγραφή στο μητρώο ανέργων, εφόσον οι ωφελούμενοι δεν είναι ήδη εγγεγραμμένοι και στη συνέχεια, παραπέμπεται στους εξειδικευμένους επαγγελματικούς συμβούλους παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών και στο πλαίσιο της εξατομικευμένης προσέγγισης, αναπτύσσουν ένα πλέγμα συνεργασίας με τον

κάθε ενδιαφερόμενο, έτσι ώστε να γίνεται η διάγνωση των αναγκών του ως προς:

α) τις ιδιαίτερες ανάγκες του για κοινωνική και ψυχολογική υποστήριξη,

β) τις ιδιαίτερες ανάγκες του σε κατάρτιση, με βάση το επίπεδο των γνώσεών του και την προηγούμενη επαγγελματική του εμπειρία,

γ) τις ιδιαίτερες ικανότητες που μπορεί να αναπτύξει, ώστε να οδηγηθεί σε συγκεκριμένο επάγγελμα.

Με βάση όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά του κάθε ενδιαφερόμενου και σε συνδυασμό με τις ανάγκες και τη ζήτηση που υπάρχει στην αγορά εργασίας, ο εξειδικευμένος επαγγελματικός σύμβουλος καταρτίζει το Ατομικό Σχέδιο Δράσης.

Επισημαίνεται ότι όπου για αντικειμενικούς και υποκειμενικούς λόγους, η προσέγγιση των ενδιαφερομένων των ευπαθών ομάδων στις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης (ΚΠΑ, Γραφεία Εργασίας, Γραφεία Εργασίας Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων, κλπ.) είναι δυσχερής ή όπου ο υποδεικνυόμενος αριθμός είναι ανεπαρκής, η περιγραφόμενη ανωτέρω εξατομικευμένη προσέγγιση και η συμπλήρωση του Ατομικού Σχεδίου Δράσης, γίνεται από τους Φορείς Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών. Στην περίπτωση αυτή οι Φορείς Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών θα συμπληρώνουν τα έντυπα που χρησιμοποιεί ο ΟΑΕΔ, για τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες και θα τα αποστέλλουν στις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης (ΚΠΑ, Γραφεία Εργασίας, Γραφεία Εργασίας Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων, κλπ.) για επίσημη καταγραφή. Στην περίπτωση που κρίνεται αναγκαίο ο ωφελούμενος μπορεί να συνοδεύεται από στέλεχος του Φορέα Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών. Στη συνέχεια, οι επαγγελματικοί σύμβουλοι, σε εφαρμογή του Ατομικού Σχεδίου Δράσης ενός εκάστου, παραπέμπουν τα άτομα που έχουν ανάγκη παροχής ΣΥΥ στους Φορείς Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, ενώ τα άτομα που έχουν ανάγκη προκατάρτισης-προετοιμασίας (εκμάθηση Ελληνικής γλώσσας) ή ανάγκη ολοκληρωμένων προγραμμάτων, τα παραπέμπουν στα ΚΕΚ Τα ΚΕΚ, καθώς και οι Φορείς Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, έχουν την υποχρέωση μετά την ολοκλήρωση των αντίστοιχων ενεργειών να ενημερώνουν τον ΟΑΕΔ για την περαιτέρω πορεία και τις ανάγκες των ωφελουμένων.

Οι Τελικοί Αποδέκτες πέραν του συγκεκριμένου εντύπου (Ατομικό Σχέδιο Δράσης), μπορούν να χρησιμοποιούν και δικά τους εργαλεία /ερωτηματολόγια για τη συμπλήρωση άλλων στοιχείων που κρίνουν απαραίτητα.

Άρθρο 9

Προϋποθέσεις υποβολής Σχεδίων Δράσης/Προτάσεων Εμβέλεια

Οι Προτάσεις / τα Σχέδια Δράσης έχουν Περιφερειακή διάσταση. Οι Τελικοί Αποδέκτες, θα μπορούν να υλοποιούν ενέργειες στην Περιφέρεια που δραστηριοποιούνται ή σε άλλες διοικητικές Περιφέρειες εφόσον τεκμηριώνεται ότι υπάρχει ανάγκη υλοποίησης Σχεδίου Δράσης, με απαραίτητη προϋπόθεση στις περιπτώσεις αυτές τη σύναψη συμφωνητικού συνεργασίας με φορείς όπως περιγράφονται στο άρθρο 7 και δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη Περιφέρεια.

Όταν δραστηριοποιούνται σε άλλη Περιφέρεια επιτρέπεται η ενοικίαση χώρων ή η χρήση χώρων της Τ.Α., ή η χρήση δομών των συνεργαζόμενων φορέων. Στις εν λόγω περιπτώσεις, οι δομές θα πρέπει να πληρούν τις προδιαγραφές, όπως αυτές περιγράφονται στο παρόν άρθρο.

Επίσης, επιτρέπεται η χρήση αιθουσών λειτουργούντων σχολείων εφόσον διαθέτουν τον απαιτούμενο εξοπλισμό.

Η δυνατότητα υποβολής μίας η περισσότερων Πρότασης / Σχεδίου Δράσης ανά Περιφέρεια από τους Τελικούς Αποδέκτες θα καθορίζεται στην πρόσκληση του Τελικού Δικαιούχου, όπως επίσης και η αναφορά της Πρότασης / Σχεδίου Δράσης σε έναν ή περισσότερους Νομούς και σε μια ή περισσότερες κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.

Οι Τελικοί Αποδέκτες που δικαιούνται να υποβάλλουν Σχέδια Δράσης, μετά τη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, εκτός από την εμπειρία που πρέπει να διαθέτουν, όπως αυτή περιγράφεται στο Άρθρο 7 της παρούσας, πρέπει να διαθέτουν και τα εξής:

Α. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Οι Φορείς Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών πρέπει να διαθέτουν κατ' ελάχιστον:

1. **Διοικητικό Προσωπικό** : ένα (1) άτομο διοικητικό προσωπικό, με γνώση Η/Υ, για την τήρηση των διαχειριστικών στοιχείων και των πληροφοριών δράσης του φορέα.

2. **Υπεύθυνος Φ.Π.Σ.Υ.Υ.**: είναι υπεύθυνος/η για το σχεδιασμό, υλοποίηση, παρακολούθηση και εσωτερική αξιολόγηση των παρεχομένων Σ.Υ.Υ. Απαιτείται κατ' ελάχιστο:

- να είναι κάτοχος πτυχίου κοινωνικών επιστημών ή ανθρωπιστικών σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ισότιμου τίτλου σπουδών της αλλοδαπής,

- να διαθέτει τριετή (3) επαγγελματική εμπειρία, μετά το πέρας των σπουδών, στην παροχή Σ.Υ.Υ. προς ευπαθείς κοινωνικά ομάδες,

- να μην έχει οποιασδήποτε μορφής σχέση με ΚΕΚ ή άλλο ΦΠΣΥΥ,

- να είναι σε κάθε περίπτωση πλήρους απασχόλησης

Συνεκτιμώνται οι μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών σε συναφές αντικείμενο, καθώς και η επιπλέον επαγγελματική εμπειρία.

3. **Στελέχη Σ.Υ.Υ.**: δύο (2) στελέχη παροχής Σ.Υ.Υ., εκ των οποίων ο ένας θα είναι υποχρεωτικά Κοινωνικός Λειτουργός για τον οποίο απαιτείται κατ' ελάχιστο:

- να είναι κάτοχος πτυχίου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ισότιμου τίτλου σπουδών της αλλοδαπής,

- να διαθέτει τριετή (3) επαγγελματική εμπειρία, μετά το πέρας των σπουδών του, στην παροχή Σ.Υ.Υ. προς ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.

Ο δεύτερος μπορεί να είναι Κοινωνικός Λειτουργός ή Ψυχολόγος, με τα παραπάνω προσόντα ή να είναι κάτοχος πτυχίου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ισότιμου τίτλου σπουδών της αλλοδαπής και να διαθέτει πενταετή (5) επαγγελματική εμπειρία, μετά το πέρας των σπουδών του, στην παροχή Σ.Υ.Υ. προς ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.

Στην περίπτωση αυτή ο κάτοχος πτυχίου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης που διαθέτει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών με σχετική εξειδίκευση είναι απαραίτητο να έχει τριετή (3) επαγγελματική εμπειρία.

4. Για την κάλυψη πρόσθετων αναγκών παροχής Σ.Υ.Υ., τα στελέχη που θα απασχοληθούν θα πρέπει να διαθέτουν τουλάχιστον:

- ή πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών και ένα (1) χρόνο επαγγελματική εμπειρία σε συναφείς υπηρεσίες.

- ή πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με ζετή τουλάχιστον επαγγελματική εμπειρία στην παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών.

- ή πτυχίο Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με μεταπτυχιακό τίτλο με σχετική εξειδίκευση και ένα (1) χρόνο επαγγελματική εμπειρία σε συναφείς υπηρεσίες.

4.1. Επίσης μπορούν να απασχοληθούν ως διαμεσολαβητές, άτομα που ανήκουν σε κάποια από τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, τόσο στο στάδιο του σχεδιασμού της παρέμβασης όσο και κατά την υλοποίηση των ενεργειών της προσέλευσης των ωφελουμένων, της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησής τους. Για να μπορεί κάποιος να συμμετέχει ως διαμεσολαβητής θα πρέπει να έχει συμμετάσχει ως ωφελούμενος σε αντίστοιχες δράσεις στο πλαίσιο ολοκληρωμένων προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν κατά το Β΄ ή Γ΄ Κ.Π.Σ. ή σε Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, είτε έχει εκπαιδευθεί σε προγράμματα κατάρτισης διαμεσολαβητών, άνω των 400 ωρών.

4.2. Είναι επιθυμητή η συμμετοχή των στελεχών που παρακολούθησαν και ολοκλήρωσαν το Καινοτομικό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση Στελεχών ΣΥΥ» στο πλαίσιο του Ε.Π. «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού». Στην περίπτωση αυτή είναι απαραίτητη ενός έτους (1) επαγγελματική συναφής εμπειρία.

5. Τα απαιτούμενα προσόντα του επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού καθώς και η προβλεπόμενη επαγγελματική εμπειρία, θα πρέπει να αποδεικνύονται με βεβαιώσεις προϋπηρεσίας όπου θα γίνεται αναλυτική περιγραφή των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων ανά πρόγραμμα ή ενέργεια, πιστοποιητικά, επίσημα έγγραφα κλπ. Ως έτος εμπειρίας εννοείται η πραγματική απασχόληση δώδεκα μηνών σε παροχή Σ.Υ.Υ. ανεξάρτητα αν έχουν παρασχεθεί οι υπηρεσίες αυτές σε ένα ή περισσότερα ημερολογιακά έτη.

Ως επαγγελματική εμπειρία μπορεί να θεωρηθεί και η εθελοντική εργασία στην παροχή ΣΥΥ σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, εφόσον αυτή έχει παρασχεθεί σε δημόσιους οργανισμούς, ΜΚΟ, φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως αυτή θα καθορίζεται κάθε φορά στην πρόσκληση ενδιαφέροντος του Τελικού Δικαιούχου. Η διάταξη αυτή έχει αναδρομική ισχύ από την Έγκριση των Επιχειρησιακών Σχεδίων / Σχεδίων Δράσης που συμπεριλαμβάνουν την συγκεκριμένη δράση.

6. Από την 1.1.2008 τα παραπάνω στελέχη ΣΥΥ όλων των κατηγοριών εκτός των διαμεσολαβητών και του διοικητικού προσωπικού θα αντλούνται υποχρεωτικά από το Μητρώο Πιστοποιημένων Στελεχών ΣΥΥ του Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (ΕΚΕΠΙΣ). Είναι δυνατή η απασχόληση στελεχών εκτός του Μητρώου τα οποία ως επαγγελματική εμπειρία παρουσιάζουν εθελοντική εργασία, όπως αυτή ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, με τη σύμφωνη γνώμη του Δ.Σ. του ΕΚΕΠΙΣ.

7. Τα στελέχη παροχής Σ.Υ.Υ. και το διοικητικό προσωπικό, απασχολούνται ή με σύμβαση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου ή με σύμβαση έργου.

Για τους δημόσιους φορείς ή Ν.Π.Δ.Δ. οι ανωτέρω δύνανται να είναι υπάλληλοι μόνιμοι ή με σχέση εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου εφόσον διαθέτουν τα παραπάνω προσόντα.

Σε περίπτωση αποχώρησης Στελέχους παροχής ΣΥΥ, αυτό αντικαθίσταται από άλλο που διαθέτει τουλάχιστον τα ίδια τυπικά και ουσιαστικά προσόντα.

Β. ΧΩΡΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι Τελικοί Αποδέκτες πρέπει να διαθέτουν μόνιμες υποδομές (ενοικιαζόμενες ή ιδιόκτητες ή κατά παραχώρηση) και να πληρούν τις κάτωθι προδιαγραφές:

- Μία αίθουσα για ομαδικές συναντήσεις, τουλάχιστον 20 τ.μ.

- Δύο χώρους για την ατομική συμβουλευτική
- Έναν οργανωμένο χώρο διοίκησης

- Δύο W.C.

- Επαρκή φωτισμό και αερισμό

- Χρήση μη υπογείων χώρων

- Βεβαίωση από πολεοδομία ή τουλάχιστον βεβαίωση πολιτικού μηχανικού για στατική επάρκεια του κτιρίου

- Βασικά μέτρα πυροπροστασίας

- Σχεδιάγραμμα διαφυγής σε περίπτωση κινδύνου σε κάθε χώρο

- Εμφανείς και φωτισμένες εξόδους κινδύνου

Σε περίπτωση παροχής Σ.Υ.Υ. σε ΑΜΕΑ, όλοι οι παραπάνω χώροι πρέπει να είναι προσβάσιμοι, να διαθέτουν ειδική τουαλέτα για ΑΜΕΑ και ανελκυστήρα προδιαγραφών ΑΜΕΑ αν οι χώροι στεγάζονται σε όροφο.

Γ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- Τραπέζια και καθίσματα

- Ένα (1) διαφανοσκόπιο (overhead projector)

- Μία (1) οθόνη προβολής

- Πίνακα

- Φωτοαντιγραφικό Μηχάνημα

- Μία (1) τηλεόραση

- Ένα (1) Video

- Τηλέφωνο και fax

- Δύο Η/Υ με επεξεργαστή τύπου τουλάχιστον Pentium III ή αντίστοιχης δυναμικότητας Η/Υ είτε Macintosh ανάλογης δυναμικότητας εφοδιασμένους με σκληρούς δίσκους τουλάχιστον 10 GB, συνδεδεμένους σε δίκτυο, με CD-ROM, κάρτες ήχου και γραφικών, ηχεία κλπ. και εφαρμογές λογισμικού (βάσεις δεδομένων, κειμενογράφο, spread sheets κ.λ.π.)

- Έναν εκτυπωτή laser ή inkjet

- Σύνδεση στο Διαδίκτυο

Οι προδιαγραφές των Κεφ. Β και Γ, πρέπει να πληρούνται σε κάθε Νομό όπου θα υλοποιηθεί το συγκεκριμένο Σχέδιο. Στη περίπτωση υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης σε άλλο Νομό εκτός της έδρας πρέπει να πληρούνται οι προδιαγραφές των κεφαλαίων Β και Γ και ως προς το ανθρόπινο δυναμικό, είναι απαραίτητο ένα άτομο από το διοικητικό προσωπικό και ένα Στέλεχος, Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών με τις προδιαγραφές όπως αυτές ορίζονται στο παρόν άρθρο. Στην περίπτωση συνεργαζόμενων φορέων θα πρέπει ο ένας από τους φορείς να πληροί τις παραπάνω προϋποθέσεις.

Άρθρο 10

Γενικές Αρχές Πρότασης/Σχεδίου Δράσης

Α. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ / ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Κάθε Πρόταση / Σχέδιο Δράσης θα πρέπει να ακολουθεί τις γενικές αρχές του Επιχειρησιακού Προγράμματος, και να περιλαμβάνει δέσμη πολυδιάστατων και αλληλοσυμπληρούμενων ενεργειών για τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες. Συγκεκριμένα θα πρέπει να περιλαμβάνει :

Α. Το στόχο της Πρότασης / Σχεδίου Δράσης, καθώς και την επιλογή των επί μέρους ενεργειών (όπως περιγράφονται στο Άρθρο 5) και τεκμηρίωση της επιλογής αυτής, σύμφωνα με τον τεθέντα στόχο. Τη μεθοδολογία που ακολουθεί ο Τελικός Αποδέκτης τόσο στο στάδιο του σχεδιασμού όσο και στο στάδιο της εφαρμογής του, σε συνάρτηση με τις ιδιαιτερότητες της κάθε ομάδας, τις ιδιαιτερότητες της περιοχής και τις ανάγκες της ομάδας σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο.

Β. Τον τρόπο αναζήτησης-προσέλκυσης και επιλογής των ωφελουμένων, καθώς και την περιγραφή της συνεργασίας με τις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης, ή με τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης ή με άλλους εμπλεκόμενους φορείς.

Γ. Τις μεθόδους διάγνωσης των ιδιαίτερων αναγκών των ωφελουμένων προκειμένου να προσδιοριστεί το είδος παροχής των Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο) που θα προσφέρει ο Τελικός Αποδέκτης, καθώς και τα συγκεκριμένα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν για το σκοπό αυτό.

Δ. Τη σύνθεση της επιστημονικής ομάδας, τη μέθοδο επιλογής των στελεχών και τον τρόπο συντονισμού όλων των στελεχών και των άλλων εμπλεκόμενων φορέων στην υλοποίηση της Πρότασης / του Σχεδίου Δράσης (Εσωτερική επιμόρφωση προσωπικού κ.α.).

Ε. Το σύστημα παρακολούθησης, εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης της Πρότασης / του Σχεδίου Δράσης, και των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της παρέμβασης με χρήση, τόσο ποσοτικών όσο και ποιοτικών μεθόδων.

Η διαδικασία της αξιολόγησης θα πρέπει να καλύψει τα ακόλουθα ζητήματα.

➤ Κατά πόσο, με ποιες μεθόδους και ποια αποτελέσματα, τηρήθηκαν οι προδιαγραφές σχεδιασμού και υλοποίησης που προαναφέρθηκαν στην παρούσα Υπουργική Απόφαση (ενέργειες σχεδιασμού, δόμηση και λειτουργία εταιρικής σχέσης, χαρακτηριστικά και κριτήρια επιλογής των ωφελουμένων, μεθοδολογία αρχικού σταδίου υλοποίησης, κατάλληλη επιλογή και υλοποίηση μεθόδων προσέγγισης σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο, κατάλληλες ενέργειες δικτύωσης, ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης).

➤ Κατά πόσο επιτεύχθηκαν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, που παρουσιάζονται αμέσως παρακάτω. Γι' αυτό το σκοπό απαραίτητη είναι η χρήση κατάλληλων μεθοδολογικών «εργαλείων» μέσω των οποίων θα αποτιμώνται κατά τρόπο σαφή και μετρήσιμο τα αποτελέσματα. Η τελική Έκθεση Αξιολόγησης, την οποία μπορεί να αναλάβουν και εξειδικευμένοι εμπειρογνώμονες, θα πρέπει να περιλαμβάνει τα συμπεράσματα από τις ανωτέρω προσεγγίσεις, τη μεθοδολογία αξιολόγησης που ακολουθήθηκε, καθώς και τα «εργαλεία» που χρησιμοποιήθηκαν κύρια για την επίτευξη του βασικού στόχου

του προγράμματος ως προς την ένταξη των ωφελουμένων σε μία ή περισσότερες ενεργητικές πολιτικές Απασχόλησης (π.χ. προκατάρτιση, κατάρτιση, απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, Νέες Θέσεις Εργασίας, Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες).

ΣΤ. Το σύστημα παρακολούθησης των ωφελουμένων (follow up), όπως περιγράφεται ακριβώς παρακάτω στο Κεφάλαιο Β (Μεθοδολογία Υλοποίησης).

Ζ. Τη σύνταξη προϋπολογισμού της Πρότασης / του Σχεδίου Δράσης και των επιμέρους τοπικών παρεμβάσεων αναφέροντας τον αριθμό των συνεδριών για κάθε ομάδα στόχο, τον τρόπο οικονομικής διαχείρισης λαμβανομένων υπόψη των επιλέξιμων δαπανών και του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος, έτσι όπως ορίζονται στην παρούσα Υπουργική Απόφαση.

Β. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Κάθε Πρόταση / Σχέδιο Δράσης στο στάδιο του σχεδιασμού, θα πρέπει α) να προσδιορίζει με σαφήνεια την περιοχή στην οποία θα εφαρμοστεί (Περιφέρεια, Νομό, Δήμο), β) να αναφέρει τα χαρακτηριστικά των ευπαθών κοινωνικά ομάδων καθώς και τον προβλεπόμενο αριθμό ατόμων, γ) να αιτιολογεί την καταλληλότητα των προτεινόμενων ενεργειών ως προς τις ανάγκες των ατόμων των ευπαθών κοινωνικά ομάδων στις οποίες απευθύνεται δ) να περιγράφει τις ενέργειες όπως αναφέρονται στο Άρθρο 5 σε άμεση συνάφεια με τον τεθέντα στόχο.

ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
Στις περιπτώσεις στις οποίες οι προτεινόμενες Προτάσεις / Σχέδια Δράσης θα υλοποιούνται από συνεργαζόμενους φορείς στο πλαίσιο σχέσης συνεργασίας, θα πρέπει να συντάσσεται σχετικό συμφωνητικό συνεργασίας. Οι Τελικοί Αποδέκτες θα πρέπει να ορίσουν συντονιστική επιτροπή που θα συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα και θα τηρούνται πρακτικά των συνεδριάσεων που θα αφορούν την πορεία υλοποίησης του κάθε Σχεδίου Δράσης /Πρότασης.

Το συμφωνητικό συνεργασίας πρέπει να περιλαμβάνει: α) την περιγραφή της δράσης ή των δράσεων που αναλαμβάνει ο κάθε φορέας, β) τον προϋπολογισμό του κάθε φορέα για τις δράσεις που υλοποιεί, γ) τη συντονιστική επιτροπή των συνεργαζόμενων φορέων, και δ) τον υπεύθυνο των συνεργαζόμενων φορέων (συντονιστής φορέας) που θα είναι και ο υπεύθυνος για την υλοποίηση της Πρότασης / Σχεδίου Δράσης.

Επικυρωμένο αντίγραφο του συμφωνητικού συνεργασίας θα υποβάλλεται μετά την επιλογή των Προτάσεων /Σχεδίων Δράσης, στον Τελικό Δικαιούχο.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ / ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Για την αναζήτηση των ωφελουμένων, οι Τελικοί Αποδέκτες θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους την απαραίτητη συνεργασία με τα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης, όπως περιγράφεται στο Άρθρο 8.

Για την επιλογή των ωφελουμένων μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν επιπλέον κριτήρια όπως ο βαθμός οξύτητας του προβλήματος, η επείγουσα ανάγκη ψυχοκοινωνικής στήριξης.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στην περίπτωση που οι ωφελούμενοι δεν έχουν εγγραφεί στις καταστάσεις ανέργων του ΟΑΕΔ οι Τελικοί Αποδέκτες θα πρέπει να προσεγγίσουν τους ωφελόμε-

νους ώστε να τους ενημερώσουν, ευαισθητοποιήσουν, ενεργοποιήσουν για να εγγραφούν στον ΟΑΕΔ και να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα.

Στο αρχικό στάδιο, τα στελέχη των ΣΥΥ προσεγγίζουν τους ωφελούμενους με επισκέψεις στον προσωπικό τους χώρο. Κρίνεται απαραίτητη η ανάπτυξη προσωπικής σχέσης και η καλλιέργεια εμπιστοσύνης, προκειμένου ο κοινωνικά αποκλεισμένος να εξοικειωθεί με το στέλεχος.

Το στάδιο αυτό κρίνεται απαραίτητο, προκειμένου ο ωφελούμενος να πειστεί για την ανάγκη παρακολούθησης του προγράμματος, καθώς και για τα θετικά οφέλη που θα αποκομίσει από τη συμμετοχή του σ' αυτό.

Στοιχεία που αφορούν την προσωπική ζωή του ωφελούμενου (ατομικές αποτυχίες, οικογενειακό υπόβαθρο, απογοητεύσεις, προβλήματα υγείας κλπ.) θα πρέπει να ληφθούν πολύ σοβαρά υπόψη στη δημιουργία του ατομικού προγράμματος, ή την ανάλογη σύνθεση της ομάδας, προκειμένου να επιτευχθεί η συνοχή της.

Στην πρώτη κατηγορία δράσεων η μεθοδολογία υλοποίησης βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

α) Ενεργητική συμμετοχή των ωφελουμένων σε όλες τις δράσεις που τους αφορούν

β) Εξατομικευμένη προσέγγιση και υποστήριξη κάθε ωφελούμενου

γ) Σεβασμός της ιδιαιτερότητας και του ρυθμού μάθησης του καθενός

δ) Εφαρμογή βιωματικών μεθόδων μάθησης.

Από τις αρχές αυτές απορρέει η επιλογή των κατάλληλων μεθόδων προσέγγισης- σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο- προσαρμοσμένων στα χαρακτηριστικά και στις ιδιαιτερότητες των ωφελουμένων, σε σχέση με τον ατομικό ή ομαδικό στόχο. Σε κάθε περίπτωση οι μέθοδοι θα πρέπει να προωθούν την Ενδυνάμωση και την Εμπύχωση. Ενδεικτικά, τέτοιες μέθοδοι είναι: ο ενεργητικός επαγγελματικός προσανατολισμός, οι προσομοιώσεις και τα παιχνίδια ρόλων, οι ομαδικές ασκήσεις, η διεξαγωγή συλλογικών δραστηριοτήτων δημιουργικής απασχόλησης, η συλλογική λήψη αποφάσεων, οι μελέτες περίπτωσης, η σχεσιοδυναμική προσέγγιση στην επίλυση προσωπικών οικογενειακών προβλημάτων, η βοήθεια στην εκπόνηση επιχειρηματικών σχεδίων για την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας, μέθοδοι βελτίωσης της αυτογνωσίας (ικανότητες, αδυναμίες, προσόντα) κ.α.

Οι Τελικοί Αποδέκτες οφείλουν να διατηρούν Ατομικό φάκελο στον οποίο θα αποτυπώνεται η πορεία του κάθε ατόμου και θα ενημερώνεται σε κάθε συμβουλευτική συνάντηση. Επίσης θα πρέπει να διατηρούν Μητρώο Επωφελούμενων σε ηλεκτρονική μορφή, να τους παρακολουθούν για τουλάχιστον 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση των δράσεων και να τους παρέχουν υπηρεσίες στήριξης τουλάχιστον κατά το πρώτο εξάμηνο που ακολουθεί την ένταξή τους σε οποιαδήποτε ενεργητική πολιτική.

Μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών ΣΥΥ και μετά τη λήξη του εξαμήνου παρακολούθησης οι Τελικοί Αποδέκτες οφείλουν να ενημερώνουν εγγράφως την Υπηρεσία Απασχόλησης στην οποία είναι εγγεγραμμένος ο κάθε ωφελούμενος ως προς τα ακόλουθα:

α) την ένταξη σε οποιοδήποτε πρόγραμμα προκάρτισης - κατάρτισης - απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας - απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης

β) εάν παραμένουν ακόμα άνεργοι

γ) εάν έχουν χάσει την επικοινωνία μαζί τους

δ) εάν δεν ολοκλήρωσαν τις ενέργειες ΣΥΥ

ε) εάν απασχολούνται ήδη.

Στη δεύτερη κατηγορία ενεργειών δικτύωσης, ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης, οι μέθοδοι που θα ακολουθηθούν ενδεικτικά είναι: η οργάνωση συναντήσεων με εκπροσώπους των φορέων της περιοχής, σε τακτά χρονικά διαστήματα, η διοργάνωση κύκλων ενημερωτικών ομαδικών συναντήσεων, με τη συμμετοχή προσκεκλημένων - σε εθελοντική βάση - αρμόδιων σε θέματα όπως η Υγεία, η Παιδεία, η Πρόνοια, η Ψυχαγωγία, η κατάρτιση, η απασχόληση, η επιχειρηματικότητα, η παραγωγική διαδικασία, το εργασιακό περιβάλλον, κ.α.

Η έκδοση δελτίου τύπου για την πορεία και εξέλιξη των δράσεων το οποίο θα αποστέλλεται στις τοπικές εφημερίδες, στα ΜΜΕ, στους τοπικούς φορείς, τους εργοδότες, κ.α. Ο εντοπισμός και η διάχυση καλών πρακτικών κ.λ.π.

Για όλες τις ενέργειες αυτές θα πρέπει ο/οι Τελικοί Αποδέκτες να ορίσουν ένα / μία στέλεχος που θα είναι υπεύθυνο για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων αυτών. Επίσης είναι πολύ σημαντική η αξιοποίηση των μελών της κάθε ομάδας, ως διαμεσολαβητών και η εμπλοκή τους σε όλες τις ενέργειες της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του κάθε Σχεδίου Δράσης / Πρότασης, στόχος είναι οι ωφελούμενοι να έχουν αναπτύξει τις κοινωνικές δεξιότητες, καθώς και την απασχολησιμότητά τους, οι οποίες αντανακλώνται στα ακόλουθα:

Να έχουν αυτοπεποίθηση

Να επικοινωνούν άνετα με άλλους ανθρώπους

Να είναι ενεργά μέλη της κοινότητας

Να έχουν επιλογές - προτιμήσεις

Να έχουν πρόσβαση σε πληροφόρηση για ευκαιρίες στην αγορά εργασίας

Να έχουν εργαλεία αυτοαξιολόγησης (κατανόηση των δυνατοτήτων και των αδυναμιών τους)

Να έχουν πρόσβαση σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων

Να έχουν πρόσβαση σε οικονομικές πηγές

Να έχουν κάποιον να καταφύγουν σε περίπτωση δυσκολίας

Και κυρίως να έχουν δεξιότητες που τους καθιστούν ικανούς για ένταξη στις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (κατάρτιση, απασχόληση, αυτοαπασχόληση, απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας).

Άρθρο 11

Όροι Υλοποίησης - Επιλέξιμες Δαπάνες

1. Όλοι οι ενδιαφερόμενοι άνεργοι πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με την κάρτα ανεργίας του ΟΑΕΔ.

2. Όλοι οι ωφελούμενοι άνεργοι πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με την κάρτα συμμετοχής στο πρόγραμμα, από την οποία προκύπτει η ανάγκη τους σε παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, από τον ΟΑΕΔ.

3. Σε κάθε επωφελούμενο αντιστοιχούν μέχρι 20 συνεδρίες, είτε ατομικές είτε ομαδικές. Στην ομαδική συνεδρία θα μετέχουν κατ' ελάχιστον τρία (3) και κατά μέγιστο δέκα (10) άτομα.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου κρίνεται απαραίτητη η υπέρβαση του ορίου των είκοσι (20) συνεδριών απαιτείται εμπεριστατωμένη επιστημονική τεκμηρίωση,

χωρίς αυτό να συνεπάγεται και υπέρβαση του εγκριθέντος κόστους.

5. Κατά τη διάρκεια υλοποίησης των δράσεων ΣΥΥ και Συμβουλευτικής και σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης των προβλεπόμενων για τον ωφελούμενο συνεδριών, επιτρέπεται η αντικατάσταση αυτού από άλλον ωφελούμενο. Η διάταξη αυτή έχει αναδρομική ισχύ από την Έγκριση των Επιχειρησιακών Σχεδίων / Σχεδίων Δράσης που συμπεριλαμβάνουν την συγκεκριμένη δράση.

6. Η χρονική διάρκεια της κάθε συνεδρίας ορίζεται σε 45 λεπτά κατά μέσο όρο.

7. Το κόστος παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών αποτιμάται με συνεδρίες ή με ανθρωπομήνες απασχόλησης στελεχών παροχής ΣΥΥ. Το κόστος της κάθε συνεδρίας ή του ανθρωπομήνα απασχόλησης θα ορίζεται στην πρόσκληση ενδιαφέροντος του Τελικού Δικαιούχου.

7.1 Για τις περιπτώσεις Σ.Υ.Υ. των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων το κόστος ανά συνεδρία ορίζεται έως 88.04 €. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνονται όλες οι δαπάνες που θα πραγματοποιήσει ο Τελικός Αποδέκτης, σύμφωνα με τις επιλέξιμες δαπάνες που περιλαμβάνει η παρούσα Υ.Α.

7.2 Για τις περιπτώσεις ΣΥΥ των ΠΕΠ ποσοστό μέχρι και 20% του συνολικού κόστους του Σχεδίου Δράσης / Πρότασης διατίθεται για τη δεύτερη κατηγορία ενεργειών του άρθρου 5 της παρούσας Απόφασης. Για τις περιπτώσεις Συμβουλευτικής των ΠΕΠ για το ποσοστό αυτό ισχύει ό,τι προβλέπεται στο άρθρο 8 (Όροι Εφαρμογής Δράσεων), παράγραφος 1. Συμβουλευτική, της ΚΥΑ με Α.Π. 110125/21.01.04 (ΦΕΚ 104/Β/23.1.2004) για τις Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης, όπως ισχύει.

7.3 Για τις περιπτώσεις ΣΥΥ στο πλαίσιο του Ε.Π. «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» το ποσοστό του συνολικού κόστους του Σχεδίου Δράσης / Πρότασης για τη δεύτερη κατηγορία ενεργειών του άρθρου 5 της παρούσας Απόφασης μπορεί να ορίζεται στην πρόσκληση ενδιαφέροντος του Τελικού Δικαιούχου.

8. Όταν πρόκειται για Σχέδιο Ολοκληρωμένης Παρέμβασης στο πλαίσιο του Ε.Π. «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» μπορεί να ορίζεται με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ένα συνολικό ποσό για το κόστος των ενεργειών ΣΥΥ, χωρίς να ορίζεται το κόστος ανά συνεδρία ή ανά ανθρωπομήνα απασχόλησης στελεχών ΣΥΥ.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Α. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ

Στο πλαίσιο των Κανονισμών 1260/99, 1685/00 και 438/01 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προσδιορίζονται οι γενικοί κανόνες επιλεξιμότητας και ελέγχου των δαπανών.

Οι γενικοί κανόνες αναφέρονται στις ακόλουθες περιπτώσεις επιλεξιμότητας :

1. ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΕΛΙΚΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

Επιλέξιμες πληρωμές είναι αυτές που πραγματοποιούνται από τους Τελικούς Δικαιούχους των πράξεων προς τους Τελικούς Αποδέκτες (ανάδοχους φορείς υλοποίησης) και δικαιολογούνται από την εκτέλεση των πράξεων.

2. ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται από τους Τελικούς Δικαιούχους, συνοδεύονται υποχρεωτικά από εξοφλημένα τιμολόγια ή από λογιστικά έγγραφα ισόδυναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

3. ΈΣΟΔΑ

Τα πάσης φύσεως έσοδα που προκύπτουν κατά την περίοδο από την έκδοση της απόφασης ένταξης μιας πράξης σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα μέχρι την ολοκλήρωσή της αντιπροσωπεύουν πόρους οι οποίοι μειώνουν το ποσό της χρηματοδότησής της από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Κράτος και αφαιρούνται πλήρως από τις επιλέξιμες δαπάνες της πράξης.

Τα έσοδα αυτά αφορούν τα πάσης φύσεως «ανόργανα και έκτακτα έσοδα» όπως πιστωτικοί τόκοι, πρόστιμα αναδόχων Τελικών Αποδεκτών (φορέων υλοποίησης της πράξης) κλπ.

4. ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Στην όλη διαδικασία της αναγνώρισης της επιλεξιμότητας των δαπανών εξαιρετικής σημασίας είναι η υποχρέωση τήρησης - καταχώρησης και ο έλεγχος των δαπανών αυτών. Η πραγματοποίηση μιας δαπάνης η οποία τηρεί όλους τους κανόνες πρέπει να ακολουθεί και μια διαδικασία, προκειμένου αυτή η ιδιότητα να είναι ορατή σε όλα τα επίπεδα διαχείρισης και ελέγχου, σε κάθε χρονική στιγμή.

Έτσι, σε όλα τα επίπεδα από τον Τελικό Δικαιούχο, την Διαχειριστική Αρχή μέχρι και την Αρχή Πληρωμής πρέπει να ελέγχονται, να τηρούνται παραστατικά στοιχεία και να καταχωρούνται λογιστικές εγγραφές των πράξεων που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος, έτσι ώστε το σύνολο των διενεργούμενων δαπανών για τους σκοπούς υλοποίησης του σχεδίου να ισοσκελίζεται με το σύνολο της χρηματοδότησης μετά το τέλος εφαρμογής του σχεδίου.

4.1. Σε επίπεδο Τελικών Αποδεκτών

Τελικός Αποδέκτης είναι ο Ανάδοχος φορέας που αναλαμβάνει εντολή αμοιβής του υπόλοιπου μέρους ή του συνόλου της μιας πράξης.

Οι Τελικοί Αποδέκτες, πρέπει :

- Να τηρούν τα πρωτότυπα παραστατικά που αφορούν το έργο
- Να εφαρμόζουν την Εθνική Νομοθεσία για τις λογιστικές καταχωρήσεις (εφαρμογή του Κ.Β.Σ.)
- Να τηρούν τη διαδικασία για τον τελικό αναγκαίο ισοσκελισμό δαπανών-εσόδων .

4.2. Σε επίπεδο Τελικών Δικαιούχων

Στο επίπεδο του Τελικού Δικαιούχου πρέπει να τηρούνται :

- Τα πρωτότυπα παραστατικά των δαπανών και πληρωμών που πραγματοποιούνται
- Τα πιστοποιητικά παραλαβής των υλικών και υπηρεσιών
- Οι μελέτες, οι τεχνικές προδιαγραφές και το χρηματοδοτικό σχέδιο της πράξης
- Οι εκθέσεις προόδου
- Οι εκθέσεις σχετικά με τις επιθεωρήσεις, πιστοποιήσεις των υπηρεσιών στα πλαίσια της πράξης και
- Τα έγγραφα που αφορούν τη σύμβαση μεταξύ Τελικού Δικαιούχου και Τελικού Αποδέκτη

Οι λογιστικές καταχωρήσεις στα βιβλία του Τελικού Δικαιούχου πρέπει να παρέχουν πλήρη, ακριβή και διακριτή εικόνα των λογιστικών στοιχείων της πράξης.

Ο Τελικός Δικαιούχος υποβάλλει στη Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος τα στοιχεία των Μηνιαίων Δελτίων Δήλωσης Δαπανών για την πράξη που θα πρέπει να ταυτίζεται απόλυτα με τα στοιχεία που η λογιστική μερίδα της πράξης απεικονίζει.

Στις περιπτώσεις που αρμόδιο ελεγκτικό όργανο δεν κάνει αποδεκτή ως επιλέξιμη κάποια δαπάνη η οποία έχει καταχωρηθεί στην λογιστική μερίδα της πράξης, ο Τελικός Δικαιούχος θα πρέπει με πράξη αντιλογισμού να διορθώσει την λογιστική εικόνα.

Πέραν των δαπανών, απαιτείται η τήρηση των παραστατικών στοιχείων για τα έσοδα σε δύο επίπεδα :

- Τα έσοδα που προκύπτουν από την εκτέλεση της πράξης και αναφέρονται σε επίπεδο υποέργου (συμβάσεις)

- Οι τόκοι που προκύπτουν από τη χορήγηση προχρηματοδοτήσεων για την πράξη.

Η καταχώρηση των εσόδων, όπως επιστροφές αχρεωστήτως καταβληθέντων σε αναδόχους Τελικούς Αποδέκτες, τηρούνται στο φάκελο του έργου και καταχωρούνται στη λογιστική μερίδα του έργου. Στα Μηνιαία Δελτία Δήλωσης Δαπανών καταχωρούνται ως αρνητικές πληρωμές με τους αντίστοιχους αριθμούς παραστατικών και ημερομηνίες.

Οι τόκοι που προκύπτουν από τις προχρηματοδοτήσεις (προκαταβολές της κοινοτικής συμμετοχής και της αντίστοιχης εθνικής συμμετοχής) που διατίθενται στους Τελικούς Δικαιούχους, παρακολουθούνται αυτοτελώς με τραπεζικά στοιχεία και καταχωρούνται στη λογιστική μερίδα του έργου ως διάθεση χρηματοδότησης προερχόμενη από το χρηματοδοτούν την πράξη Διαρθρωτικό Ταμείο και την αντίστοιχη κρατική συμμετοχή. Οι τόκοι δηλώνονται με ειδικό δελτίο παρακολούθησης στη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πληρωμής.

4.3. Σε επίπεδο Διαχειριστικών Αρχών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Στο επίπεδο της Διαχειριστικής Αρχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος πρέπει να τηρούνται :

- Τα Μηνιαία Δελτία Δήλωσης Δαπανών που υποβάλλει ο Τελικός Δικαιούχος

- Τα Τριμηνιαία Τριμηνιαία Δελτία Προόδου, καθώς και αντίγραφα των παραστατικών που υποβάλλονται εφόσον αυτό είναι εφικτό.

Στις περιπτώσεις μεγάλου πλήθους παραστατικών το Μηνιαίο Δελτίο συνοδεύεται από λογιστική κατάσταση των καταχωρήσεων που ο Τελικός Δικαιούχος έχει πραγματοποιήσει.

Η Διαχειριστική Αρχή ελέγχει και καταχωρεί τα στοιχεία των δηλωθέντων δαπανών και εσόδων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ) κατά υποέργο.

Τα Μηνιαία Δελτία Δήλωσης Δαπανών αποτελούν για τις Διαχειριστικές Αρχές τα δικαιολογητικά εγγραφής στο Ο.Π.Σ των πληρωμών.

Για την πιστοποίηση τήρησης των υπόλοιπων υποχρεώσεων υποβάλλεται από τη Διαχειριστική Αρχή βεβαίωση προς την Αρχή Πληρωμής.

Β. ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι επιλέξιμες δαπάνες που αναφέρονται αναλυτικά

στη συνέχεια προέκυψαν μετά από την ανάλυση των κανόνων του Κανονισμού 1685/00 της Επιτροπής.

Αναλυτικά :

1. Τα γενικά έξοδα είναι επιλέξιμες δαπάνες, εάν βασίζονται στο πραγματικό κόστος για την εκτέλεση της πράξης που συγχρηματοδοτείται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και εάν καταλογίζονται στην πράξη αυτή κατ' αναλογία, σύμφωνα με δίκαιη και δεόντως αιτιολογημένη μέθοδο κατανομής.

Τα γενικά έξοδα είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση, μόνο στις περιπτώσεις που ο Τελικός Δικαιούχος τηρεί αναλυτική λογιστική χρέωσή τους στις επιμέρους πράξεις που εκτελεί ή ο επιμερισμός των γενικών εξόδων κατά πράξη προκύπτει ανά είδος δαπάνης και παραστατικό από το τηρούμενο λογιστικό σύστημα.

Ο ανωτέρω κανόνας εξειδικεύεται κατά περίπτωση στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αντιπροσωπεύονται από τους κωδικούς των αριθμών λογαριασμών του Ε.Γ.Λ.Σ. :

14: «Επιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός» (ισχύει μόνο για την ενέργεια 'Δικτύωση' της δράσης «Συμβουλευτική» στα πλαίσια των Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων των Π.Ε.Π.) Η συγκεκριμένη δαπάνη ισχύει από την έγκριση των Επιχειρησιακών Σχεδίων που συμπεριλαμβάνουν την συγκεκριμένη δράση.

60 : «Αμοιβές και έξοδα προσωπικού». Η συγκεκριμένη δαπάνη όπως εξειδικεύεται στο σημείο Δ παρακάτω (πίνακας Ε.Γ.Λ.Σ.) ισχύει από την έγκριση των Επιχειρησιακών Σχεδίων (στα Π.Ε.Π) ή/και Σχεδίων Δράσης που συμπεριλαμβάνουν την συγκεκριμένη δράση.

61 : «Αμοιβές και έξοδα τρίτων»

64 : «Διάφορα έξοδα»

2. Οι αμοιβές νομικών συμβούλων, συμβολαιογράφων, τεχνικών ή χρηματοοικονομικών εμπειρογνομόνων και έξοδα λογιστικής παρακολούθησης ή ελέγχου.

Ο ανωτέρω κανόνας εξειδικεύεται στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αντιπροσωπεύονται από τον κωδικό του αριθμού λογαριασμού.

61 : «Αμοιβές και έξοδα τρίτων» του Ε.Γ.Λ.Σ.

Ως επιλέξιμες δαπάνες θεωρούνται και οι δαπάνες μετακίνησης, διαμονής και διατροφής μη αμειβόμενου εθελοντικού προσωπικού.

3. Οι δαπάνες που καταβάλλονται στον μισθωτή (άμεσος δικαιούχος) και μόνο για την αγορά του πάγιου στοιχείου στο πλαίσιο πράξεων χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι επιλέξιμες για τη συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ υπό τους όρους των παραγράφων 2 και 3 του κανόνα αριθμ. 10 του Κανονισμού 1685/00 της Ε.Ε.

Επιλέξιμα είναι επίσης τα μισθώματα που καταβάλλει ο μισθωτής υπό καθεστώς πώλησης και επανεκμίσθωσης και με τους όρους της παραγράφου 3 του κανόνα αριθμ. 10 του Κανονισμού 1685/00. Στην περίπτωση που δεν περιλαμβάνεται ρήτρα εξαγοράς στη σύμβαση μίσθωσης τα μισθώματα είναι επιλέξιμα κατ' αναλογία προς την περίοδο της επιλέξιμης πράξης.

Ο ανωτέρω κανόνας εξειδικεύεται στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αντιπροσωπεύονται από τους κωδικούς του Ε.Γ.Λ.Σ. :

62.04.20 : «Ενοίκια μίσθωσης leasing μηχανημάτων (κινητός εξοπλισμός),

62.04.21: «Ενοίκια μίσθωσης leasing και λοιπά».

4. Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη μόνο εάν βαρύνει πραγματικά και οριστικά τον Τελικό Δικαιούχο.

Ο ΦΠΑ που μπορεί να ανακτηθεί ή συμψηφιστεί με οποιοδήποτε τρόπο, δεν μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη δαπάνη, ακόμη και εάν δεν ανακτάται από τον Τελικό Δικαιούχο.

Επίσης, ο ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμος στο σύνολό του στις περιπτώσεις που ένα ποσοστό του μπορεί να ανακτηθεί ή να συμψηφιστεί.

Στις περιπτώσεις των κρατικών ενισχύσεων δεν παρέχεται ενίσχυση σε ΦΠΑ που η επιχείρηση μπορεί να ανακτήσει ή να συμψηφίσει μερικώς ή ολικώς ακόμη και εάν δεν ανακτάται από την επιχείρηση.

5. Τα τραπεζικά έξοδα για την τήρηση λογαριασμών, εφόσον η συγχρηματοδότηση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία απαιτεί το άνοιγμα χωριστού /ών λογαριασμού /ών για την εκτέλεση της πράξης.

Ο ανωτέρω κανόνας εξειδικεύεται στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αντιπροσωπεύονται από τους κωδικούς του αριθμού λογαριασμού

65 : «Τόκοι και συναφή έξοδα» του Ε.Γ.Λ.Σ.

6. Οι αποσβέσεις εξοπλισμού που συνδέονται άμεσα με τους στόχους της πράξης υπό τους ακόλουθους όρους :

α. Εθνικές ή κοινοτικές επιχορηγήσεις δεν συνέβαλαν στην αγορά των ακινήτων ή του εξοπλισμού

β. Υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες, και

γ. Αφορούν αποκλειστικά την περίοδο της συγχρηματοδοτούμενης πράξης.

Ο ανωτέρω κανόνας εξειδικεύεται στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αντιπροσωπεύονται από τον κωδικό του αριθμού λογαριασμού

66 : «Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένων στο λειτουργικό κόστος» του Ε.Γ.Λ.Σ.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΕΛΙΚΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΣΕ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΑΝΑΔΟΧΟ

Οι δαπάνες των Δημόσιων Διοικήσεων που αναφέρονται στη συνέχεια είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση, εάν σχετίζονται με την εκτέλεση μιας πράξης και δεν απορρέουν από τις εκ του νόμου αρμοδιότητες

της δημόσιας αρχής ή από τα καθήκοντα καθημερινής διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου της δημόσιας αρχής.

Οι δαπάνες πρέπει να καταχωρούνται στο λογιστικό σύστημα στην μερίδα της πράξης. Δαπάνες που δεν συνδέονται με παραγόμενο έργο δεν είναι επιλέξιμες.

Επίσης, λειτουργικές δαπάνες του Τελικού Δικαιούχου δεν είναι επιλέξιμες εφόσον δεν αποτελούν πρόσθετες δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την εκτέλεση της πράξης.

Γ. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΜΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΚΩΔΙΚΟΥΣ ΑΡΙΘΜΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ Ε.Γ.Λ.Σ.

Οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών όπως αυτές εξειδικεύτηκαν στο πλαίσιο της επεξεργασίας των κανόνων επιλεξιμότητας του Κανονισμού 1685/00 της Ε.Ε., και προσδιορίστηκαν αναλυτικά με αντιστοίχισή τους στους κωδικούς του Ε.Γ.Λ.Σ., είναι οι ακόλουθες :

- Αριθ. Λογ. 14 «Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός»
- Αριθ. Λογ. 60 «Αμοιβές και έξοδα προσωπικού»
- Αριθ. Λογ. 61 «Αμοιβές και έξοδα τρίτων»
- Αριθ. Λογ. 62 «Παροχές τρίτων»
- Αριθ. Λογ. 64 «Διάφορα έξοδα»
- Αριθ. Λογ. 65 «Τόκοι και συναφή έξοδα»
- Αριθ. Λογ. 66 «Αποσβέσεις παγίων στοιχείων»

Δ. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ «ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ»

Στον παρακάτω πίνακα εξειδικεύονται οι επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών για την κατηγορία ενέργειας «ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ», ανά κατηγορία τελικών Δικαιούχων και Αποδεκτών.

Η κατηγοριοποίηση των δαπανών σε σχέση με την επιλεξιμότητά τους είναι:

- Έπιπλα και λοιπός Εξοπλισμός
- Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού
- Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων
- Παροχές Τρίτων
- Διάφορα Έξοδα
- Αποσβέσεις Παγίων Στοιχείων

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	
14	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	
14.00	ΕΠΙΠΛΑ	Αναφέρεται σε κινητά αντικείμενα ή εγκατεστημένα, αλλά είναι δυνατόν να αποχωριστούν εύκολα και τα οποία προορίζονται για τη συμπλήρωση ή τον καλλωπισμό των κτιριακών χώρων και χρησιμοποιούνται κατά κανόνα από το εργασιακό προσωπικό, στο πλαίσιο της υλοποίησης προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από την Ε.Ε.
14.01	ΣΚΕΥΗ	Αναφέρεται σε διάφορα είδη εστίασης, τα οποία χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση αναγκών εστιατορίων, κυλικείων, ξενοδοχείων κλπ (π.χ. ψύκτες νερού, ψυγεία, ηλεκτρικοί φούρνοι, σκεύη κουζίνας κλπ), στο πλαίσιο της υλοποίησης προγραμμάτων συγχρηματοδοτούνται από την Ε.Ε.
14.02	ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	Αναφέρεται σε κάθε είδους μηχανικές μηχανές γραφείου (π.χ. λογιστικές, γραφομηχανές κλπ) που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ε.Ε.
14.03	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	Αναφέρεται σε κάθε είδους ηλεκτρονικά μηχανήματα, όπως διερευνητές, Η/Υ, ηλεκτρονικές θόνες, διατρητικές μηχανές κλπ, που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ε.Ε.
14.08	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Αναφέρεται σε κάθε είδους φορητά ή εγκατεστημένα μέσα τηλεπικοινωνιών (π.χ. τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές, συσκευές FAX, κ.λ.π.) και χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης προγραμμάτων συγχρηματοδοτούνται από την Ε.Ε.
14.09	ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	Αναφέρεται σε εξοπλισμό που δεν καλύπτεται από τους προηγούμενους λογαριασμούς και αφορά μικρά μηχανήματα - εργαλεία.
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
60.00	ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
60.00.00	ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ	Για τα Υπουργεία, Περιφέρειες, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού, ΝΠΙΔ, Δημοτικές Επιχειρήσεις, Επιχειρήσεις Νομ. Αυτοδ. η επιλεξιμότητα της συγκεκριμένης δαπάνης αφορά μόνο το προσωπικό με συμβάσεις ορισμένου χρόνου καθώς και το ωρομίσθιο προσωπικό.
60.00.03	ΔΩΡΑ ΕΟΡΤΩΝ	»
60.00.06	ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ	»
60.00.07	ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ	»
60.00.11	ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ	
60.01	ΑΜΟΙΒΕΣ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	

60.01.00	ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ	Για τα Υπουργεία, Περιφέρειες, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού, ΝΠΙΔ, Δημοτικές Επιχειρήσεις, Επιχειρήσεις Νομ.Αυτοδ. η επιλεξιμότητα της συγκεκριμένης δαπάνης αφορά μόνο το προσωπικό με συμβάσεις ορισμένου χρόνου καθώς και το ωρομίσθιο προσωπικό.
60.01.03	ΔΩΡΑ ΕΟΡΤΩΝ	»
60.01.06	ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ	»
60.01.11	ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ	
60.03	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
60.03.00	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΙΚΑ	Για τα Υπουργεία, Περιφέρειες, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού, ΝΠΙΔ, Δημοτικές Επιχειρήσεις, Επιχειρήσεις Νομ.Αυτοδ. η επιλεξιμότητα της συγκεκριμένης δαπάνης αφορά μόνο το προσωπικό με συμβάσεις ορισμένου χρόνου καθώς και το ωρομίσθιο προσωπικό.
60.03.01	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΛΟΙΠΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	»
60.03.02	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΛΟΙΠΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	»
60.03.04	ΧΑΡΤΟΣΗΜΟ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ	»
60.04	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
60.04.00	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΙΚΑ	Για τα Υπουργεία, Περιφέρειες, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού, ΝΠΙΔ, Δημοτικές Επιχειρήσεις, Επιχειρήσεις Νομ.Αυτοδ. η επιλεξιμότητα της συγκεκριμένης δαπάνης αφορά μόνο το προσωπικό με συμβάσεις ορισμένου χρόνου καθώς και το ωρομίσθιο προσωπικό.
60.04.01	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΛΟΙΠΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	»
60.04.02	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	»
60.04.08	ΧΑΡΤΟΣΗΜΟ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ	»
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	
61.00	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	
61.00.00	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ	
61.00.01	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ	
61.00.99	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΛΟΙΠΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ	

61.01	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	
61.01.01	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΤΡΙΤΩΝ	
61.03	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ	
61.03.01	ΑΜΟΙΒΕΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	
62.03.	ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	
62.03.00	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑ-ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΑ	
62.03.01	TELEX-FAX	
62.03.02	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	
62.03.03	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	
62.04	ΕΝΟΙΚΙΑ	
62.04.01	ΕΝΟΙΚΙΑ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	
62.04.02	ΕΝΟΙΚΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ- ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ-ΛΟΙΠΟΥ ΜΗΧΑΝΟ- ΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	Η συγκεκριμένη δαπάνη δεν πρέπει να υπερβαίνει το 30% της αγοραίας αξίας του εκμισθούμενου εξοπλισμού.
62.04.05	ΕΝΟΙΚΙΑ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ	»
62.04.06	ΕΝΟΙΚΙΑ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	»
62.04.20	ΕΝΟΙΚΙΑ ΜΙΣΘΩΣΗΣ (LEAS- ING) ΜΗΧΑ- ΝΗΜΑΤΩΝ (ΚΙΝΗΤΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ)	Το ανώτατο ποσό για επιχορήγηση στη συγκεκριμένη δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει την αγοραία αξία του εκμισθούμενου πάγιου στοιχείου. Το ΕΚΤ χρηματοδοτεί αποκλειστικά τη μίσθωσή τους ή την απόσβεσή τους κατά τη διάρκεια της χρήσης. Ο μισθωτής πρέπει να αποδεικνύει ότι η χρηματοδοτική μίσθωση είναι η πλέον αποτελεσματική από πλευράς κόστους μέθοδος για την απόκτηση της χρήσης του εξοπλισμού. Εάν η χρησιμοποίηση εναλλακτικής μεθόδου (π.χ. η μίσθωση του εξοπλισμού) συνεπαγόταν χαμηλότερο κόστος, το επιπλέον κόστος αφαιρείται από την επιλέξιμη δαπάνη.
62.04.21	ΕΝΟΙΚΙΑ ΜΙΣΘΩΣΗΣ (LEAS- ING) ΛΟΙΠΑ	»
62.07	ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ / ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ	
62.98	ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	
62.98.00	ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΡΕΥΜΑ	
62.98.01	ΦΩΤΑΕΡΙΟ	

62.98.02	ΥΔΡΕΥΣΗ	
63	ΦΟΡΟΙ - ΤΕΛΗ	
63.98.	ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΦΟΡΟΙ - ΤΕΛΗ	
63.98.00	ΧΑΡΤΟΣΗΜΟ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ	
63.98.08	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΦΠΑ	
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	
64.00	ΕΞΟΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	
64.00.00	ΕΞΟΔΑ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ	
64.00.01	ΕΞΟΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΜΕ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΡΙΤΩΝ	Απαραίτητη η ύπαρξη σχετικής σύμβασης θεωρημένης από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
64.00.02	ΕΞΟΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΥΛΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΜΕ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΡΙΤΩΝ	»
64.01	ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ	
64.01.00	ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	Η επιλεξιμότητα της συγκεκριμένης δαπάνης σχετίζεται με την ύπαρξη αναλυτικών παραστατικών.
64.01.01	ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	»
64.02	ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	
64.02.00	ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΥΠΟ	
64.02.01	ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	
64.02.03	ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	
64.02.05	ΕΞΟΔΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ- ΔΕΞΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΦΕΡΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ	Απαραίτητη η ύπαρξη σχετικής σύμβασης με αναλυτική περιγραφή των προσφερομένων υπηρεσιών.
64.02.06	ΕΞΟΔΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ (ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ- ΔΙΑΜΟΝΗΣ)	
64.02.99	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	
64.07	ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ	
64.07.00	ΕΝΤΥΠΑ	
64.07.01	ΥΛΙΚΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΝ	
64.07.02	ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΝ	

64.07.03	ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΥΛΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	
64.07.90	ΑΓΟΡΕΣ ΒΙΒΛΙΩΝ	
64.08	ΥΛΙΚΑ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ	
64.08.00	ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΥΛΙΚΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ	
64.08.01	ΥΛΙΚΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	
64.08.02	ΥΛΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ	
64.08.99	ΛΟΙΠΑ ΥΛΙΚΑ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ	
64.09.01	ΕΞΟΔΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΑΓΓΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ	
65	ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	
65.98.99	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	
66	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	
66.04	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	Οι δαπάνες για αποσβέσεις ακινήτων ή εξοπλισμού που συνδέονται άμεσα με τους στόχους της πράξης είναι επιλέξιμες υπο τους ακόλουθους όρους: α. εθνικές ή κοινοτικές επιχορηγήσεις δεν συνέβαλαν στην αγορά των ακινήτων ή του εξοπλισμού β. υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες και γ. αφορούν αποκλειστικά την περίοδο της συγχρηματοδοτούμενης πράξης
100	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ	

1. Όλες οι κατηγορίες των δαπανών θεωρούνται επιλέξιμες, εφόσον η υποχρέωση έχει αναληφθεί δύο μήνες πριν την έναρξη υλοποίησης του υποέργου αλλά μετά την έγκρισή του, καθώς και δύο μήνες μετά το πέρας αυτού και για δαπάνες που αφορούν ενέργειες που έπονται της υλοποίησης.

2. Οι αμοιβές των Στελεχών παροχής ΣΥΥ, ανάλογα με τη σχέση εργασίας και τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, διαμορφώνονται ως εξής :

Α. Στελέχη πλήρους απασχόλησης, ανά ανθρωπομήνα:

- Έως 1.760.82€ για τα στελέχη που είναι κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών και έχουν τουλάχιστον 5 χρόνια επαγγελματική εμπειρία, μετά το πέρας των σπουδών τους, σχετική με τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες ή είναι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έχουν τουλάχιστον 7 χρόνια επαγγελματική εμπειρία, μετά το πέρας των σπουδών τους, σχετική με τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.

- Έως 1.643.43€ για τα στελέχη που είναι κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών και έχουν τουλάχιστον 3 χρόνια επαγγελματική εμπειρία, μετά το πέρας των σπουδών τους, σχετική με τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες ή είναι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έχουν τουλάχιστον 5 χρόνια επαγγελματική εμπειρία, μετά το πέρας των σπουδών τους, σχετική με τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.

ρία, μετά το πέρας των σπουδών τους, σχετική με τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.

- Έως 1.467.35€ για τα στελέχη που είναι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των Ανθρωπιστικών ή Κοινωνικών Επιστημών και έχουν τουλάχιστον 3 χρόνια επαγγελματική εμπειρία, μετά το πέρας των σπουδών τους, σχετική με τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.

Β. Στελέχη μη πλήρους απασχόλησης, ανά συνεδρία: Έως 44.02€ για τα στελέχη που είναι κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών και έχουν τουλάχιστον 3 χρόνια επαγγελματική εμπειρία, μετά το πέρας των σπουδών τους, σχετική με τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες ή είναι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έχουν τουλάχιστον 5 χρόνια επαγγελματική εμπειρία, μετά το πέρας των σπουδών τους, σχετική με τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.

- Έως 35.22€ για τα στελέχη που είναι κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών και έχουν τουλάχιστον 1 χρόνο επαγγελματική εμπειρία, μετά το πέρας των σπουδών τους, σχετική με τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες ή είναι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έχουν τουλάχιστον 3 χρόνια επαγγελματική εμπειρία, μετά το πέρας των σπουδών τους, σχετική με τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.

• Έως 29.35€ για τα στελέχη που είναι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών και έχουν τουλάχιστον 1 χρόνο επαγγελματική εμπειρία, μετά το πέρας των σπουδών τους, σχετική με τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.

• Έως 146.74€ για στελέχη της αλλοδαπής, όπου προβλέπεται διακρατική συνεργασία. Στην αμοιβή αυτή περιλαμβάνονται όλες οι δαπάνες που αφορούν τα έξοδα ταξιδιού, διαμονής και διατροφής τους.

Σε όλες τις παραπάνω αμοιβές συμπεριλαμβάνονται οι ασφαλιστικές εισφορές (αναλογία εργαζομένων), όταν η ασφάλιση στο ΙΚΑ είναι υποχρεωτική σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και οι δαπάνες επιδομάτων εορτών, άδειας και αποζημιώσεων αδείας που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα που διαρκεί η παρέμβαση. Οι εργοδοτικές εισφορές των παραπάνω αμοιβών είναι επιλέξιμη δαπάνη.

Οι ανωτέρω δαπάνες θεωρούνται επιλέξιμες εφόσον έχουν αποδοθεί οι εργοδοτικές εισφορές, οι ασφαλιστικές εισφορές (όπου απαιτείται) και ο φόρος εισοδήματος

3. Δαπάνες Μετακίνησης - Διαμονής - Διατροφής

A. Στελεχών

Σε περίπτωση μετακίνησης εκτός έδρας, καταβάλλεται το αντίτιμο του εισιτηρίου εφόσον η μετακίνηση γίνεται με μέσο μαζικής μεταφοράς ή η χιλιομετρική αποζημίωση που προβλέπεται από το δημόσιο, εφόσον η μετακίνηση γίνεται με χρήση Ι.Χ. αυτοκινήτου.

Επίσης θα αποζημιώνεται με τα έξοδα διαμονής, βάσει απόδειξης - τιμολογίου (και τα έξοδα διατροφής για κάθε εκτός έδρας διανυκτέρευση βάσει αποδείξεων, στο ύψος της αποζημίωσης όπως αυτή προβλέπεται από το Δημόσιο.

B. Ωφελουμένων

Σε περίπτωση όπου είναι απαραίτητη η χρήση μέσου μαζικής μεταφοράς για την μετακίνηση των επωφελουμένων από τον τόπο διαμονής τους στο χώρο παροχής ΣΥΥ, τους καταβάλλεται το αντίτιμο του εισιτηρίου.

Έξοδα διαμονής και διατροφής όπου κρίνεται απαραίτητο.

4. Αναλώσιμα Υλικά εκπαίδευσης

Η ποσότητα και η αξία των αναλώσιμων υλικών εκπαίδευσης (διδακτικό υλικό, διδακτική ύλη, απαραίτητες φωτοτυπίες - εκτυπώσεις - δακτυλογραφήσεις κλπ) πρέπει να επαληθεύεται σε σχέση με τον αριθμό των επωφελουμένων και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε παρέμβασης.

5. Ενοίκια

Οι δαπάνες με κωδικό 62.04.02, 62.04.05 και 62.04.06 δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 30% της αγοραίας αξίας του εκμισθούμενου εξοπλισμού.

Άρθρο 12

Διαδικασία και Προϋποθέσεις Υλοποίησης Προτάσεων/Σχεδίων Δράσης

1. Μετά την έγκριση της Πρότασης/ του Σχεδίου Δράσης και την έκδοση της απόφασης επιχορήγησης ή της συγκριτικής απόφασης, κάθε τελικός αποδέκτης ή οι συνεργαζόμενοι φορείς οφείλουν να υπογράψουν σχετική σύμβαση για την υλοποίηση του υποέργου με τον Τελικό Δικαιούχο.

2. α. Προκειμένου να εκδοθεί απόφαση επιχορήγησης ή/και να υπογραφεί η σύμβαση υλοποίησης του

υποέργου με τους τελικούς αποδέκτες, σε περίπτωση που στην υποβληθείσα Πρόταση / Σχέδιο Δράσης ο Τελικός Δικαιούχος προβεί σε τροποποιήσεις αυτού, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα (όπως προβλέπεται στο άρθρο 15.2) ο φορέας υποβάλλει στον Τελικό Δικαιούχο αναμορφωμένη/ο Πρόταση / Σχέδιο Δράσης, σύμφωνα με τον εγκριθέντα προϋπολογισμό και τις εγκριθείσες ομάδες στόχους.

β. Μετά την υπογραφή της σύμβασης και πριν την έναρξη υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης, συμπληρώνονται και αποστέλλονται, από τον τελικό αποδέκτη ή από τον συντονιστή φορέα, σε περίπτωση συνεργαζόμενων φορέων, στον Τελικό Δικαιούχο, τα κάτωθι:

1 Αναλυτική κατάσταση των στελεχών.

2 Συμφωνητικό συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων φορέων, εφόσον υφίστανται, με αναλυτική περιγραφή των υπηρεσιών που θα παρασχεθούν από τον καθένα.

3 Συμφωνητικό συνεργασίας μεταξύ του φορέα εξωτερικού και του φορέα υλοποίησης του προγράμματος θεωρημένο από Δ.Ο.Υ. (εφόσον προβλέπεται στην πρόταση/Σχέδιο Δράσης διακρατική συνεργασία).

4 Συμφωνητικό μίσθωσης χώρων ή παραχωρητήριο σε περίπτωση παραχώρησης χώρων.

6 Δήλωση με την οποία γνωστοποιείται το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου που είναι υπεύθυνος για την οικονομική διαχείριση του εγκεκριμένου Σχεδίου Δράσης (Διεύθυνση, τηλέφωνο, fax, δείγμα υπογραφής).

γ. Πριν την έναρξη της παρέμβασης, υποβάλλεται δήλωση έναρξης στην οποία βεβαιώνεται, ο τόπος και η ημερομηνία υλοποίησης της παρέμβασης καθώς και τυχόν άλλα δικαιολογητικά και έγγραφα που θα ορίζονται στις σχετικές συμβάσεις που υπογράφονται με τους φορείς. Ως έναρξη θεωρούνται ενδεικτικά οι ενέργειες που περιγράφονται στο άρθρο 13 Χρηματοροές, παράγραφος 2 σημείο 1.

Η διάταξη αυτή έχει αναδρομική ισχύ από την Έγκριση των Επιχειρησιακών Σχεδίων / Σχεδίων Δράσης που συμπεριλαμβάνουν την συγκεκριμένη δράση.

Άρθρο 13

Χρηματοροές

1. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης και οριστικής ένταξης ενός έργου στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα από τη Διαχειριστική Αρχή, ο Τελικός Δικαιούχος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την εγγραφή του έργου στο Π.Δ.Ε. και την εξασφάλιση των απαιτούμενων πιστώσεων.

2. Οι πληρωμές προς τους Τελικούς Αποδέκτες των υποέργων, πραγματοποιούνται σε δόσεις, ως εξής:

α. Η πρώτη δόση ύψους 30% του συνολικού κόστους του υποέργου καταβάλλεται μετά τη δήλωση έναρξης της δράσης, αφού ο Τελικός Αποδέκτης έχει υλοποιήσει την απαιτούμενη προετοιμασία για την έναρξη, η οποία ενδεικτικά συνίσταται σε: α) παρουσίαση των ενεργειών που εντάσσονται στη δεύτερη κατηγορία (Άρθρο 5) (είδος παρεμβάσεων, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, περιεχόμενο ημερίδας, φορείς που θα συμμετάσχουν, τόπος υλοποίησης) β) επιλογή ωφελουμένων γ) συμβάσεις με τα στελέχη δ) προγραμματισμός του αριθμού των συνεδριών ε) οριστικοποίηση των σχέσεων συνεργασίας.

(Εφόσον το Σχέδιο Δράσης/Πρόταση περιλαμβάνει περισσότερες της μιας παρεμβάσεις, η δήλωση έναρξης θα πρέπει να αφορά τουλάχιστον το 35% των παρεμβάσεων).

β. Η δεύτερη δόση ύψους 30% του συνολικού κόστους του υποέργου θα καταβάλλεται μετά την υποβολή δικαιολογητικών υλοποίησης από τον Τελικό Αποδέκτη που θα καθορίζονται από τη σύμβαση και θα αφορούν τουλάχιστον 30% του φυσικού αντικειμένου και του οικονομικού αντικειμένου και την πιστοποίηση της υλοποίησης του 30% του φυσικού αντικειμένου από τον Τελικό Δικαιούχο, σύμφωνα με το περιεχόμενο της σύμβασης. Η υποβολή των στοιχείων αυτών θα υπέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης.

γ. Η τρίτη δόση ύψους 20% του συνολικού κόστους του υποέργου θα καταβάλλεται μετά την υποβολή δικαιολογητικών υλοποίησης από τον Τελικό Αποδέκτη που θα καθορίζονται από τη σύμβαση και θα αφορούν τουλάχιστον επιπλέον του 50% (συνολικά τουλάχιστον 80%) του φυσικού και επιπλέον του 30% (συνολικά 60%) του οικονομικού αντικειμένου του υποέργου και την πιστοποίηση της υλοποίησης του 80% του φυσικού αντικειμένου από τον Τελικό Δικαιούχο, σύμφωνα με το περιεχόμενο της σύμβασης. Η υποβολή των στοιχείων αυτών θα υπέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης.

δ. Η τελευταία δόση αφορά την πληρωμή του τελικού υπολοίπου και πραγματοποιείται μετά την υποβολή από τον Τελικό Αποδέκτη της αίτησης τελικής πληρωμής και λοιπών δικαιολογητικών υλοποίησης, που θα καθορίζονται από τη σύμβαση, με τα οποία βεβαιώνεται η υλοποίηση 100% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και την πιστοποίηση του 100% του φυσικού αντικειμένου από τον Τελικό Δικαιούχο, σύμφωνα με το περιεχόμενο της σύμβασης.

Οι ακριβείς όροι και οι προϋποθέσεις καταβολής των ανωτέρω δόσεων θα συγκεκριμενοποιούνται στη σύμβαση που θα υπογραφεί ανάμεσα στον Τελικό Αποδέκτη και τον Τελικό Δικαιούχο.

Οι προϋποθέσεις καταβολής των δόσεων στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα ισχύουν από την Έγκριση των Επιχειρησιακών Σχεδίων που συμπεριλαμβάνουν την συγκεκριμένη δράση.

3. Ως φυσικό αντικείμενο του υποέργου μπορεί να ορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του τελικού δικαιούχου ο αριθμός των ωφελουμένων σε συνδυασμό είτε με τον αριθμό των συνεδριών είτε με τις ανθρωπόωρες απασχόλησης των στελεχών παροχής ΣΥΥ.

4. Επίσης, στο φυσικό αντικείμενο του υποέργου περιλαμβάνονται οι ενέργειες δεύτερης κατηγορίας του άρθρου 5. Ειδικότερα ως προς τις ενέργειες δεύτερης κατηγορίας ορίζεται ότι ποσοστό αυτών που θα καθορίζεται στην πρόσκληση του Τ.Δ., θα πρέπει να έχει υλοποιηθεί και να αποδεικνύεται πριν την καταβολή της γ' δόσης, με σχετικά παραστατικά που θα ορίζονται στις σχετικές συμβάσεις. Στα Π.Ε.Π. το συγκεκριμένο σημείο δεν έχει εφαρμογή στη Δράση της «Συμβουλευτικής».

5. Το οικονομικό αντικείμενο βασίζεται στον υπολογισμό του κόστους ανά συνεδρία ή ανά ανθρωπομήνα απασχόλησης στελεχών, σύμφωνα με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του τελικού δικαιούχου. Επίσης, οικονομικό αντικείμενο του υποέργου θα αποτελεί το σύνολο των δηλωθέντων δαπανών στα αρχικά ή

αναμορφωμένα Σχέδια Δράσης / Προτάσεις που υποβάλλουν οι επιχορηγούμενοι Τελικοί Αποδέκτες.

Σε διαφορετική περίπτωση πρέπει να αναπροσαρμόζεται το εγκριθέν κόστος του Υποέργου κατ'αναλογία των διαδικασιών των άρθρων 18 και 19 της παρούσας.

Η υλοποίηση του οικονομικού αντικειμένου δηλώνεται από τον Τελικό Αποδέκτη στον τελικό δικαιούχο στο τέλος κάθε ημερολογιακού μήνα και εντός πέντε ημερών από τη λήξη του μήνα. Η υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου δηλώνεται από τον Τελικό Αποδέκτη στον τελικό δικαιούχο στο τέλος κάθε ημερολογιακού τριμήνου και εντός δέκα ημερών από τη λήξη του τριμήνου.

Επισημαίνεται ότι στην αίτηση τελικής πληρωμής, οι δαπάνες θα πρέπει να αντιστοιχούν σε εξοφλημένα τιμολόγια-παραστατικά και να ισοσκελίζεται με το σύνολο των εγκριθέντος κόστους. Τα παραστατικά αυτά δεν θα κατατίθενται στον Τελικό Δικαιούχο, παρά μόνο εφόσον κριθεί αναγκαίο από αυτόν να προσκομιστούν.

6. Η πιστοποίηση από τον τελικό δικαιούχο μπορεί να γίνει με επιτόπιο έλεγχο ή από τα δικαιολογητικά παραστατικά που υποβάλλει ο Τελικός Αποδέκτης ή και από συμπληρωματικά στοιχεία τα οποία μπορεί να ζητήσει ο τελικός δικαιούχος εφόσον κρίνει τούτο σκόπιμο και τα οποία ο φορέας υποχρεούται να προσκομίσει.

7. Ρητά ορίζεται ότι όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τα εγκριτικά έγγραφα και τις υπογραφείσες συμβάσεις υποέργων δεν μεταβιβάζονται ούτε εκχωρούνται σε οποιοδήποτε τρίτο φορέα, σε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο Ιδιωτικού ή Δημοσίου Δικαίου.

8. Η υπέρβαση του εγκριθέντος κόστους δεν χρηματοδοτείται.

9. Αντικείμενο ελέγχου αποτελεί το 100% των πραγματοποιηθεισών δαπανών. Στην περίπτωση δράσεων Συμβουλευτικής με ανοιχτό διαγωνισμό στα πλαίσια των Μέτρων των Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων των ΠΕΠ, αντικείμενο ελέγχου αποτελούν οι αμοιβές και οι ασφαλιστικές εισφορές των επιστημονικών στελεχών για την υλοποίηση της δράσης, σε συνάρτηση με το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο.

Άρθρο 14 Έλεγχος

1. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και η ορθή εφαρμογή των ενεργειών παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών που υλοποιούνται στα πλαίσια όλων των Ε.Π. οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, τα αρμόδια όργανα λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα με σκοπό :

Α. Την τήρηση των εθνικών και κοινοτικών διατάξεων.

Β. Την ορθή υλοποίηση.

Γ. Την επιλεξιμότητα των δαπανών και την αιτιολόγησή τους.

Δ. Την πρόληψη ή την διαπίστωση τυχόν παραβάσεων και την επιβολή κυρώσεων.

Ε. Την ανάκτηση τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων κεφαλαίων μετά τη διαπίστωση σχετικής παράβασης.

ΣΤ. Την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

2. Επίπεδο - είδος ελέγχου και αρμόδια όργανα

⇒ Εσωτερικός έλεγχος ο οποίος διενεργείται από τον Τελικό Δικαιούχο.

⇒ Πρωτοβάθμιος έλεγχος ο οποίος διενεργείται από την Διαχειριστική Αρχή κάθε Ε.Π.

⇒ Δευτεροβάθμιος Έλεγχος που διενεργείται από την Αρχή Πληρωμής του ΚΠΣ

⇒ Εξωτερικός δημοσιονομικός έλεγχος ο οποίος διενεργείται από την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)

Ο έλεγχος συνίσταται στην εξέταση της ποιότητας του παρεχόμενου έργου και στην ορθή οικονομική διαχείριση σύμφωνα με τις ισχύουσες κοινοτικές και εθνικές διατάξεις.

Επίσης ελέγχεται :

α. ο σεβασμός των στόχων του μέτρου του επιχειρησιακού προγράμματος,

β. η εναρμόνιση της δράσης με τους στόχους του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και με τις διατάξεις των Κανονισμών των σχετικών με την αποστολή των διαρθρωτικών ταμείων,

γ. η καλή δημοσιονομική διαχείριση, η οποία μεταξύ άλλων περιλαμβάνει την δικαιολόγηση και την λογιστική καταγραφή των δαπανών, την τήρηση των φορολογικών νόμων και την διαχείριση σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

3. Έλεγχος από τις Διαχειριστικές Αρχές των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Η Διαχειριστική Αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος ασκεί έλεγχο σε όλα τα στάδια από την προετοιμασία μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης, όπως αναλυτικά περιγράφεται στο άρθρο 6 του Ν.2860/2000 και των Κ.Υ.Α. που εκδίδονται για τη σύσταση και λειτουργία των διαχειριστικών αρχών των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Στάδια Ελέγχου

● Προληπτικός έλεγχος: διενεργείται πριν την έναρξη της υλοποίησης του έργου, κατά το στάδιο της προετοιμασίας εκτέλεσης και ελέγχεται η ικανότητα του τελικού δικαιούχου να υλοποιεί το έργο.

● Έλεγχος κατά την εκτέλεση του έργου : διενεργείται κατά τη διάρκεια υλοποίησης των έργων μέσω του Ο.Π.Σ. και με επιτόπιους ελέγχους και επιτόπια επιθεώρηση. Συγκεκριμένα ελέγχεται η νομιμότητα και η κανονικότητα των δαπανών, η τήρηση των διαδικασιών, η αξιοπιστία των πληροφοριών και οικονομικών στοιχείων που δηλώνονται από τον Τελικό Δικαιούχο, στα πλαίσια των μηνιαίων και τριμηνιαίων δελτίων παρακολούθησης, η τήρηση των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει ο Τελικός Δικαιούχος κατά την ένταξη του έργου στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και η τήρηση των κανόνων δημοσιότητας.

● Έλεγχος με την ολοκλήρωση του έργου : διενεργείται μετά τη γνωστοποίηση της ολοκλήρωσης του έργου από τον Τελικό Δικαιούχο, είναι επιτόπιος, αφορά το φυσικό αντικείμενο του έργου καθώς και το λειτουργικό αποτέλεσμα και συντάσσεται βεβαίωση τήρησης των υποχρεώσεων από τον Τελικό Δικαιούχο.

Κάθε έργο γίνεται αντικείμενο ελέγχου τουλάχιστο μια φορά.

Δειγματοληπτικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται στους Τελικούς Αποδέκτες των υποέργων σε όλα τα στάδια υλοποίησης των υποέργων. Για την επιλογή κατάλληλου δείγματος Τελικών Αποδεκτών και υποέργων που θα ελεγχθούν, λαμβάνονται υπόψη η μορφή δράσης του

Τελικού Αποδέκτη, τα υποέργα που υλοποιεί, η ύπαρξη εσωτερικού συστήματος ελέγχου, η ανάλυση κινδύνου των δηλώσεων δαπανών, προηγούμενοι έλεγχοι και οι διαπιστώσεις αυτών.

Για κάθε διενεργούμενο έλεγχο συντάσσεται έκθεση, τα πορίσματα της καταχωρούνται στο ΟΠΣ και κοινοποιούνται στην Αρχή πληρωμής, την Επιτροπή Δημοσιονομικού ελέγχου και τον Τελικό Δικαιούχο.

Στις περιπτώσεις που υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις για την ύπαρξη παρατυπιών προβαίνει στην διενέργεια έκτακτου ελέγχου, την έκδοση σχετικού πορίσματος και ολοκληρώνει την διαδικασία μέχρι το οριστικό κλείσιμο του θέματος όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 του ν. 2860/2000.

Επίσης, όπου απαιτείται εφαρμόζονται οι διατάξεις της Κ.Υ.Α. 907/052/03 (ΦΕΚ 878/Β/2.7.2003) «Εθνικό Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων για την ανάκτηση αχρεωστήτων ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΚΠΣ, του Ταμείου Συνοχής και των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών για την προγραμματική περίοδο 2000-2006».

4. Διαδρομή του Ελέγχου

Επισημαίνεται επίσης ότι ο έλεγχος που διενεργείται από την Διαχειριστική Αρχή πρέπει να ανταποκρίνεται στην απαιτούμενη από το άρθρο 7 του Κανονισμού 438/2001, επαρκή διαδρομή ελέγχου, όπως ενδεικτικά περιγράφεται στο παράρτημα 1 αυτού.

Ειδικότερα, για να είναι επαρκής η διαδρομή ελέγχου πρέπει να επιτυγχάνεται η επαληθευση της λογιστικής καταχώρησης των δαπανών σε όλα τα επίπεδα των αρμόδιων υπηρεσιών, δηλαδή μεταξύ της Διαχειριστικής Αρχής, του Τελικού Δικαιούχου και Τελικού Αποδέκτη του έργου. Επίσης πρέπει να επαληθεύεται η χορήγηση και η μεταφορά των διαθέσιμων κοινοτικών και εθνικών κονδυλίων.

Συγκεκριμένα:

● Οι λογιστικές καταχωρήσεις πρέπει να παρέχουν αναλυτικές πληροφορίες για τις δαπάνες που πραγματοποιήσαν οι Τελικοί Δικαιούχοι και γι' αυτό πρέπει να περιλαμβάνουν την ημερομηνία καταχώρησης το ποσό κάθε κονδυλίου της δαπάνης, τον προσδιορισμό των δικαιολογητικών εγγράφων και την ημερομηνία και μέθοδο της πληρωμής, ακόμη πρέπει να επισυνάπτονται τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία (τιμολόγια).

Την υποχρέωση αυτή την έχουν και οι δημόσιοι φορείς ή οργανισμοί ή εταιρείες που επιτελούν τις πράξεις όταν δεν είναι οι τελικοί αποδέκτες της χρηματοδότησης.

● Σε περιπτώσεις δαπανών που αφορούν μόνο εν μέρει τη συγχρηματοδοτούμενη από την Κοινότητα πράξη, καταδεικνύεται η ακρίβεια κατανομής του ποσού μεταξύ της συγχρηματοδοτούμενης και των άλλων πράξεων. Παρόμοια αιτιολόγηση πρέπει να υπάρχει και για τα είδη δαπανών τα οποία θεωρούνται ως επιλέξιμα εντός ορίων ή αναλογικώς προς άλλες δαπάνες.

● Οι τεχνικές προδιαγραφές και το χρηματοδοτικό σχέδιο της παρέμβασης, οι εκθέσεις προόδου, τα έγγραφα που αφορούν την έγκριση επιχορήγησης, τις διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης της σύμβασης και οι εκθέσεις σχετικά με επιθεωρήσεις των συγχρηματοδοτούμενων από τις πράξεις προϊόντων και υπηρεσι-

ών τηρούνται επίσης διαθέσιμα στο κατάλληλο επίπεδο διαχείρισης.

● Σε περιπτώσεις ηλεκτρονικής διαβίβασης λογιστικών δεδομένων, όλες οι οικείες αρχές και φορείς λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες από το χαμηλότερο επίπεδο για να δικαιολογήσουν τις λογιστικές εγγραφές και τα ποσά που αναφέρουν σε υψηλότερο επίπεδο, διασφαλίζοντας έτσι μια ικανοποιητική διαδρομή ελέγχου από τα συνολικά ποσά που πιστοποιούνται στην επιτροπή μέχρι τα μεμονωμένα κονδύλια των δαπανών και τα δικαιολογητικά έγγραφα στο επίπεδο του Τελικού Δικαιούχου και των τελικών Αποδεκτών των έργων που υλοποιούν τις πράξεις.

5. Έλεγχος από τους φορείς υλοποίησης των έργων (Τελικοί Δικαιούχοι)

Ο φορέας υλοποίησης κάθε έργου ασκεί δειγματοληπτικά έλεγχο σε όλα τα στάδια από την προετοιμασία μέχρι την ολοκλήρωση του υποέργου.

Δειγματοληπτικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται στους τελικούς αποδέκτες των υποέργων σε όλα τα στάδια υλοποίησης των υποέργων. Για την επιλογή κατάλληλου δείγματος φορέων και υποέργων που θα ελεγχθούν, λαμβάνονται υπόψη η μορφή δράσης του φορέα, τα υποέργα που υλοποιεί, η ύπαρξη εσωτερικού συστήματος ελέγχου, η ανάλυση κινδύνου των δηλώσεων δαπανών, προηγούμενοι έλεγχοι και οι διαπιστώσεις αυτών και ειδικότερα :

Α. Ελέγχει την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας κατά την προετοιμασία εκτέλεσης του υποέργου, κατά την υποβολή της πρότασης ένταξης του υποέργου ή και μετά την ένταξή του στο έργο.

Β. Ελέγχει την νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών, την αξιοπιστία των πληροφοριών και οικονομικών στοιχείων που δηλώνονται από τον ανάδοχο στα πλαίσια των μηνιαίων και τριμηνιαίων δελτίων παρακολούθησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, την τήρηση των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει ο ανάδοχος τελικός αποδέκτης κατά την ένταξη του υποέργου στο έργο και την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και διατάξεις.

Γ. Πραγματοποιεί ελέγχους στα υποέργα μετά τη γνωστοποίηση ολοκλήρωσης από τον τελικό αποδέκτη ανάδοχο και βελτιώνει την τήρηση των υποχρεώσεων του τελικού αποδέκτη αναδόχου.

Οι έλεγχοι διενεργούνται μέσω των στοιχείων που υποχρεούται να υποβάλλει ο τελικός αποδέκτης ανάδοχος στον φορέα υλοποίησης του έργου και επιτόπια κατά την εκτέλεση του υποέργου ή μετά την ολοκλήρωση αυτού.

Για κάθε διενεργούμενο έλεγχο συντάσσεται έκθεση, τα πορίσματα της οποίας κοινοποιούνται στην Αρχή Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος και στον τελικό αποδέκτη ανάδοχο.

6. Η τήρηση από τους φορείς των δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει, καθώς και των στοιχείων και διαδικασιών που απορρέουν από το ισχύον νομικό πλαίσιο, είναι υποχρεωτική.

Η μη τήρηση ή η ελλιπής τήρηση αυτών μπορεί να επιφέρει την περικοπή δαπανών ή ακόμα και την ακύρωση των δράσεων και την επιστροφή τυχόν εισπραχθέντων χρηματικών ποσών ως παρανόμως ή αχρεωστήτως καταβληθέντων.

Στις περιπτώσεις αυτές με το πόρισμα του ελέγχου κοινοποιείται στον ελεγχόμενο φορέα και απόσπασμα της έκθεσης και εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 102-104 του ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» και οι διατάξεις των Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

7. Επισημαίνεται ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στη διαχείριση και υλοποίηση των έργων και υποέργων υποχρεούνται επί τρία έτη μετά την τελευταία πληρωμή* να τηρούν στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών και οργάνων όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα (είτε τα πρωτότυπα έγγραφα είτε αντίγραφα για τα οποία βεβαιώνεται ότι είναι σύμφωνα με τα πρωτότυπα σε κοινώς αποδεκτά υποθέματα δεδομένων) τα σχετικά με τις δαπάνες που αφορούν τη συγκεκριμένη παρέμβαση.

* την πληρωμή από την Επιτροπή του τελικού υπολοίπου για την παρέμβαση (το Ε.Π.)

Άρθρο 15

Όροι και Διαδικασία Αξιολόγησης των Προτάσεων/Σχεδίων Δράσης

Η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των Προτάσεων/Σχεδίων Δράσης περιλαμβάνει:

1. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ / ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Έλεγχος πληρότητας των νομοποιητικών δικαιολογητικών του υποβάλλοντος φορέα, από την επιτροπή διενέργειας / αξιολόγησης διαγωνισμού / πρόσκλησης ενδιαφέροντος, όπως ορίζεται στις επιμέρους προκηρύξεις / ενέργειες των Ε.Π.

Οι ακριβείς όροι της διαδικασίας, τα συγκεκριμένα δικαιολογητικά και όλες οι τεχνικές λεπτομέρειες υποβολής θα περιγράφονται με ακρίβεια στις επιμέρους προκηρύξεις.

Στην επιλεξιμότητα της Πρότασης / Σχεδίου Δράσης εξετάζεται η τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων της προκήρυξης. Τα στοιχεία αυτά εξετάζονται μαζί με την πληρότητα.

Σε κάθε περίπτωση η επιτυχής αξιολόγηση των Προτάσεων / Σχεδίων Δράσης ως προς την πληρότητα και την επιλεξιμότητα κρίνονται απαραίτητα για την προώθησή τους στη διαδικασία αξιολόγησης. Σε αντίθετη περίπτωση η Πρόταση / Σχέδιο Δράσης απορρίπτεται.

2. ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ / ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Αφορά το περιεχόμενο της πρότασης / Σχεδίου Δράσης και διενεργείται από την Επιτροπή Διενέργειας / Αξιολόγησης του διαγωνισμού / πρόσκλησης ενδιαφέροντος με τη συμμετοχή εμπειρογνομώνων αξιολογητών από το Ενιαίο Μητρώο Αξιολογητών (EMA).

Οι εμπειρογνώμονες αξιολογητές επιλέγονται από το Ενιαίο Μητρώο Αξιολογητών (EMA) του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ακολουθώντας τα κριτήρια και τις διαδικασίες που προβλέπονται από την υπ' αριθμ. Υπουργική Απόφαση 112501 /9.11.2004 (ΦΕΚ 1690/Β/15.11.2004) του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. Στη συνέχεια συγκροτείται η Επιτροπή διενέργειας / αξιολόγησης του διαγωνισμού / πρόσκλησης ενδιαφέροντος με απόφαση του Πολιτικού Προϊστάμενου, όπως αυτός ορίζεται από τον κάθε φορέα.

Οι αξιολογητές που θα επιλεγούν από το Ε.Μ.Α. θα πρέπει να έχουν εξειδίκευση και εμπειρία ή στο σχεδια-

σμό, ή στην υλοποίηση, ή στην αξιολόγηση, ή στη διδασκαλία προγραμμάτων του Κοινωνικού Αποκλεισμού.

Οι αξιολογητές δεν επιτρέπεται:

- να έχουν εμφανή ή αφανή οικονομική σχέση και εν γένει συνεργασία οποιασδήποτε μορφής με τους προτείνοντες την ενέργεια φορείς

- να έχουν συγγενικό δεσμό μέχρι και 3ου βαθμού συγγενείας με τους μετόχους ή τους νομίμους εκπροσώπους των εν λόγω φορέων ή και του Διευθυντή Σπουδών.

Σε περίπτωση που συντρέχει οποιοδήποτε από τα προαναφερόμενα κωλύματα ο αξιολογητής οφείλει να ζητά την εξαίρεσή του. Προς το σκοπό αυτό οι αξιολογητές μετά τον ορισμό τους υποβάλλουν σχετική Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/86.

Η Επιτροπή Διενέργειας / Αξιολόγησης δύναται να προτείνει προς έγκριση το σύνολο ενός σχεδίου δράσης/πρότασης ή μέρος αυτού.

Επίσης, μπορεί να προτείνει τροποποιήσεις ως προς το συνολικό αριθμό συνεδριών ενός σχεδίου δράσης/πρότασης και τη σύνθεσή του, ως προς το συνολικό ύψος του προϋπολογισμού και το ύψος των επιμέρους δαπανών του προϋπολογισμού και όπου κριθεί αναγκαίο μπορεί να προβεί σε περικοπές.

Ο τελικός δικαιούχος οφείλει να ακολουθεί τις σχετικές διατάξεις με την επιλογή αξιολογητών σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα Υπουργική Απόφαση του «Ενιαίου Μητρώου Αξιολογητών» (Ε.Μ.Α.).

Κριτήρια Αξιολόγησης των Προτάσεων / Σχεδίων Δράσης.

Τα κριτήρια αξιολόγησης των Προτάσεων / Σχεδίων Δράσης καθώς τα ποσοστά βαρύτητας τους θα εξειδικεύονται στις εκάστοτε προκηρύξεις των Ε.Π. δεδομένου ότι ανταποκρίνονται λεπτομερώς στις ειδικότερες ανάγκες της κάθε δράσης.

Ενδεικτικά ποιοτικά κριτήρια που μπορούν να συμπεριλαμβάνονται με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας είναι τα εξής:

Κριτήρια Εμπειρίας του/των φορέα/ων

- Συμμετοχή στην υλοποίηση συναφών εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων

- Ανάπτυξη πρωτοβουλιών με συναφές περιεχόμενο, που απευθύνθηκαν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες του πληθυσμού, διοργάνωση ημερίδων, εκδηλώσεων, σεμιναρίων κλπ.

Κριτήρια παρουσίασης της Πρότασης / Σχεδίου Δράσης

- Τεκμηρίωση της επιλογής των ευπαθών κοινωνικά ομάδων και των προτεινόμενων ενεργειών

- Μεθοδολογία διάγνωσης των ιδιαίτερων αναγκών των ωφελουμένων

- Συμμετοχικότητα των ωφελουμένων

- Δυνατότητα προσαρμογής της μεθοδολογίας των παρεχομένων υπηρεσιών για περισσότερες από μία κοινωνικά ευπαθείς ομάδες

- Δημιουργία και παραγωγή των κατάλληλων εργαλείων

- Σύνδεση με τους μηχανισμούς της αγοράς εργασίας

- Επάρκεια και συνάφεια της επαγγελματικής εμπειρίας, του επιστημονικού κύρους και των εξειδικευμένων γνώσεων των στελεχών

- Διαδικασία παρακολούθησης, αξιολόγησης και διάδοσης της ενέργειας

- Διακρατική συνεργασία:

- Συνεργασία του / των φορέων με ευρωπαϊκά δίκτυα για τους σκοπούς της Πρότασης / Σχεδίου Δράσης

- Μεταφορά πληροφόρησης και τεχνογνωσίας

- Μετάκληση στελεχών από χώρες - μέλη της Ε.Ε. Κριτήρια αποτελεσματικότητας του Σχεδίου Δράσης

Προσδοκώμενα αποτελέσματα ως προς την ανάπτυξη / βελτίωση δεξιοτήτων των επωφελούμενων και παρακολούθησή τους μετά το πέρας της παρέμβασης (follow-up).

Οι τελικοί δικαιούχοι οφείλουν να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν ένα μηχανογραφικό σύστημα παρακολούθησης των διαδικασιών όλων των φάσεων της αξιολόγησης των υποβληθεισών προτάσεων.

Άρθρο 16

Αξιολόγηση της υλοποίησης της Πρότασης/Σχεδίου Δράσης.

Όλα τα Σχέδια Δράσης θα πρέπει να υλοποιούνται με γνώμονα την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στα Συμπληρώματα Προγραμματισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος και να λαμβάνονται υπόψη και να παρακολουθούνται σε κάθε περίπτωση οι καθορισμένοι δείκτες εκροών. Επιπλέον, απαραίτητο είναι η αξιολόγηση να περιλαμβάνει και τα κάτωθι ποιοτικά κριτήρια:

- Η ένταξη των ωφελουμένων σε άλλες ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.

- Η απόκτηση δεξιοτήτων και στάσεων σε σχέση με τους τεθέντες στόχους του Σχεδίου Δράσης.

- Η ικανοποίηση των ωφελουμένων από το Σχέδιο Δράσης.

- Τα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα (ως προς την ανάπτυξη, εκπαίδευση στελεχών, συνεχή αξιολόγηση, ανάπτυξη καλών πρακτικών) που ανέπτυξε ο φορέας.

- Η ανάδειξη καλών πρακτικών που μπορούν να διαδοθούν.

Όλα τα προαναφερθέντα κριτήρια θα περιλαμβάνονται και στη συνεχή αξιολόγηση (on going) των φορέων υλοποίησης, καθώς και των Σχεδίων Δράσης που αυτοί υλοποιούν.

Άρθρο 17

Τήρηση Κανόνων Πληροφόρησης και Δημοσιότητας

Οι τελικοί αποδέκτες των Σχεδίων Δράσης θα πρέπει να τηρούν τους όρους πληροφόρησης και δημοσιότητας των ενεργειών τους όπως αυτοί προκύπτουν από τον κανονισμό (ΕΚ)1159/2000 της Επιτροπής, τις διατάξεις εφαρμογής του αντίστοιχου Επιχειρησιακού Προγράμματος και τους ειδικότερους όρους που θα θεσπίσει ο ανάλογος Τελικός Δικαιούχος της πράξης. Σε κάθε περίπτωση δημοσιοποίησης/ δημοσίευσης, με μέριμνα του Τελικού Αποδέκτη γίνεται μνεία για τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, στην χρηματοδότηση της κάθε επιμέρους ενέργειας.

Με μέριμνα του Τελικού Αποδέκτη επίσης, εμφανίζεται, σε κάθε περίπτωση δημοσιοποίησης/ δημοσίευσης, η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στη χρηματο-

δότηση της ενέργειας, του αντίστοιχου Υπουργείου ή Περιφέρειας καθώς και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (άξονας, μέτρο) στο οποίο εντάσσεται.

Οι Τελικοί Αποδέκτες των Προτάσεων / Σχεδίων Δράσης αποτελούν ουσιαστικούς συντελεστές διάχυσης της πληροφορίας στους ωφελούμενους και, υπό την έννοια αυτή, χρησιμοποιούν, ορθολογικά, κάθε πρόσφορο μέσο που θα συμβάλλει στη διαφάνεια και στην απόκτηση χρηστικής πληροφορίας από τον πληθυσμό-στόχο.

Οι Τελικοί Αποδέκτες υποχρεούνται να τηρούν αρχείο δράσεων δημοσιότητας ως προς το φυσικό και οικονομικό τους αντικείμενο.

Άρθρο 18

Εγκρίσεις Σχεδίων Δράσης

Ο Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας ή ο αρμόδιος Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας για έργα που εντάσσονται σε ΠΕΠ εκδίδει απόφαση έγκρισης των Προτάσεων / Σχεδίων Δράσης του Τελικού Αποδέκτη, μετά την υποβολή της εισήγησης της Επιτροπής Διενέργειας / Αξιολόγησης του Τελικού Δικαιούχου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 15.2 της παρούσης.

Εάν εγκριθεί τροποποιημένη Πρόταση / Σχέδιο Δράσης, σχετικά με το αρχικώς υποβληθέν, ο Τελικός Αποδέκτης υποχρεούται να το αναμορφώσει και να το υποβάλλει αναμορφωμένο πριν την υπογραφή της Σύμβασης.

Άρθρο 19

Αποφάσεις Επιχορήγησης/ Υπογραφή Συμβάσεων

1. Με την ίδια απόφαση, ο Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας ή ο αρμόδιος Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας για έργα που εντάσσονται σε ΠΕΠ εγκρίνει την επιχορήγηση των Τελικών Αποδεκτών. Στην περίπτωση που ο Τελικός Αποδέκτης αποτελείται από Συνεργαζόμενους Φορείς επιχορηγούνται οι Συνεργαζόμενοι Φορείς.

2. Στην απόφαση του άρθρου 18, πέραν της έγκρισης αναφέρονται αναλυτικά ο επιχορηγούμενος Τελικός Αποδέκτης ή οι Συνεργαζόμενοι Φορείς, ο Τελικός Δικαιούχος, ο αριθμός συμμετεχόντων στις ενέργειες, ο αριθμός συνεδριών και ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός.

3. Οι εγκεκριμένοι Τελικοί Αποδέκτες υπογράφουν σύμβαση με τον Τελικό Δικαιούχο. Στους όρους της σύμβασης περιλαμβάνονται υποχρεωτικά οι όροι της απόφασης του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας ή του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας για έργα που εντάσσονται σε ΠΕΠ καθώς και όροι για τις προσηκούμενες διαδικασίες πιστοποίησης του αντικείμενου της σύμβασης εκ μέρους του Τελικού Δικαιούχου.

4. Σε περίπτωση μη υλοποίησης από Τελικό Αποδέκτη εγκεκριμένου Σχεδίου Δράσης, εγκρίνεται το αμέσως καλύτερο σε βαθμολογία Σχέδιο Δράσης / Πρόταση, σύμφωνα με τη συνταχθείσα από την Επιτροπή Διενέργειας/ Αξιολόγησης, λίστα κατάταξης των Σχεδίων Δράσης / Προτάσεων, εφόσον η γνωστοποίηση της μη υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης / Πρότασης από τον Τελικό Αποδέκτη γίνει μέχρι 6 μήνες πριν τη λήξη κάθε έργου.

Άρθρο 20

Τελικές Διατάξεις

Η παρούσα υπουργική απόφαση ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις της παρούσας.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 15 Δεκεμβρίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΛΙΑΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ